

Środa, 16 stycznia 2008 r.

Strategia UE na rzecz praw dziecka

P6_TA(2008)0012

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2008 r.: w kierunku strategii UE na rzecz praw dziecka (2007/2093(INI))

(2009/C 41 E/04)

Parlament Europejski,

- uwzględniając art. 6 ust. 2 Traktatu o Unii Europejskiej,
- uwzględniając konkluzje Prezydencji Rady Europejskiej w Brukseli w dniach 21-22 czerwca 2007 r. dotyczące procesu reformy traktatów,
- uwzględniając brzmienie nowego art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, dodanym przez art. 1 pkt 4 Traktatu z Lizbony, w którym stwierdzono, że Unia „zwalcza [...] dyskryminację oraz wspiera [...] ochronę praw dziecka” oraz uściślono, że „w stosunkach zewnętrznych Unia [...] przyczynia się do [...] ochrony praw człowieka, w szczególności praw dziecka”,
- uwzględniając decyzję podjętą przez głowy państw i rządów na zakończenie Konferencji Międzyrządowej w Lizbonie w dniu 19 października 2007 r. w sprawie uczynienia z Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej⁽¹⁾ wiążącego dokumentu prawnego; art. 24 karty wyraźnie odnosi się do „praw dziecka” i stanowi między innymi, że „wszystkie działania dotyczące dzieci, zarówno podejmowane przez władze publiczne, jak i instytucje prywatne, należy podporządkować najlepszym interesom dziecka”,
- uwzględniając decyzję Unii w sprawie przystąpienia do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności z 1950 r., która przewiduje sankcje w razie jej nieprzestrzegania,
- uwzględniając Konwencję o prawach dziecka ONZ oraz protokoły fakultatywne do niej, przyjętą przez Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r.,
- uwzględniając Program działania ONZ przyjęty na międzynarodowej Konferencji na temat ludności i rozwoju w Kairze we wrześniu 1994 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 168/2007 z dnia 15 lutego 2007 r. ustanawiające Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 lipca 2006 r. zatytułowany „W kierunku strategii UE na rzecz praw dziecka” (COM(2006)0367),
- uwzględniając sprawozdanie okresowe mediator Parlamentu Europejskiego ds. rodzicielskiego uprowadzenia dziecka za granicę z dnia 1 marca 2007 r., które zaalarmowało Komisję Europejską, Parlament Europejski oraz inne instytucje dramatycznym wzrostem liczby przypadków rodzicielskiego uprowadzenia dziecka,
- uwzględniając wyniki konsultacji przeprowadzonej przez organizację Save the Children i Plan International w sprawie ww. komunikatu Komisji zatytułowanego „W kierunku strategii UE na rzecz praw dziecka”⁽³⁾,
- uwzględniając Europejskie Forum ds. Praw Dziecka ustanowione przez Komisję po opublikowaniu tego komunikatu, które po raz pierwszy odbyło się w Berlinie dnia 4 czerwca 2007 r.,

⁽¹⁾ Dz.U. C 303 z 14.12.2007, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 53 z 22.2.2007, s. 1.

⁽³⁾ http://www.savethechildren.net/alliance/where_we_work/europegrp_haveyoursay.html.

Środa, 16 stycznia 2008 r.

- uwzględniając deklarację polityczną przyjętą w Berlinie dnia 4 czerwca 2007 r. podczas pierwszego forum, w której ponownie wyraża się wolę systematycznego uwzględniania praw dziecka w polityce wewnętrznej i zewnętrznej Unii Europejskiej,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie niedyskryminacji i równych szans dla wszystkich — strategia ramowa ⁽¹⁾,
 - uwzględniając komentarz merytoryczny nr 4 z dnia 25 maja 2006 r. sieci UE niezależnych ekspertów w dziedzinie praw podstawowych, zatytułowany „Wdrażanie praw dziecka w Unii Europejskiej” ⁽²⁾,
 - uwzględniając badanie Sekretarza Generalnego ONZ w sprawie przemocy wobec dzieci, przedstawione Zgromadzeniu Ogólnemu ONZ w dniu 11 października 2006 r.,
 - uwzględniając wytyczne UNICEF-u z września 2006 r. w sprawie ochrony dzieci — ofiar handlu ludźmi,
 - uwzględniając decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW z dnia 22 grudnia 2003 r. dotyczącą zwalczania seksualnego wykorzystania dzieci i pornografii dziecięcej w Europie ⁽³⁾,
 - uwzględniając art. 34 i 35 Konwencji o prawach dziecka, które dotyczą ochrony dzieci przed wszelkimi formami wykorzystywania seksualnego i maltretowania na tle seksualnym oraz zmierzają do przeciwdziałania uprowadzeniom, sprzedaży bądź handlowi dziećmi,
 - uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 maja 2007 r. „W kierunku ogólnej strategii zwalczania cyberprzestępczości” (COM(2007)0267),
 - uwzględniając art. 45 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz opinie Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia, Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Rozwoju, Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisji Kultury i Edukacji oraz Komisji Prawnej (A6-0520/2007),
- A. mając na uwadze, że głównym celem ww. komunikatu Komisji zatytułowanego „W kierunku strategii UE na rzecz praw dziecka” jest pozytywna afirmacja praw dziecka, w tym przede wszystkim prawa do własnej tożsamości, do dorastania w bezpiecznych warunkach / prawa do opieki, prawa do posiadania rodziny, prawa do uczuć i zabawy, prawa do ochrony zdrowia, do nauki, integracji społecznej, równych szans, sportu oraz czystego i podlegającego ochronie środowiska, a także prawa do uzyskiwania informacji na ten temat, w celu rozwijania społeczeństwa przyjaznego dziecku i do niego przystosowanego, w którym dzieci będą mogły czuć się chronione i którego będą uczestnikami,
- B. mając na uwadze, że art. 24 ust. 3 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (karta praw podstawowych) stanowi, że „każde dziecko ma prawo do utrzymywania stałego, osobistego związku i bezpośredniego kontaktu z obojgiem rodziców, chyba że jest to sprzeczne z jego interesami”;
- C. mając na uwadze, że zgodnie z art. 24 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i art. 12 Konwencji ONZ o prawach dziecka ważne jest, aby wszystkim dzieciom zagwarantować prawo do „uczestnictwa” tak, aby zawsze brać pod uwagę ich doświadczenie i poglądy we wszystkich sprawach, które ich dotyczą, przyjmując je z należytą wagą stosownie do wieku i dojrzałości dziecka; mając również na uwadze, że prawo to jest bezwarunkowe i nie można nakładać na nie ograniczeń; mając na uwadze, że należy znaleźć sposoby komunikowania się z wszystkimi dziećmi, nawet z dziećmi, które wyrażają się w sposób mało zrozumiały dla dorosłych, jak np. bardzo małe dzieci, dzieci niepełnosprawne i dzieci niemówiące tym samym językiem, co my,

⁽¹⁾ Dz.U. C 300 E z 9.12.2006, s. 259.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/justice_home/cfr_cdf/doc/thematic_comments_2006_en.pdf.

⁽³⁾ Dz.U. L 13 z 20.1.2004, s. 44.

Środa, 16 stycznia 2008 r.

- D. mając na uwadze podstawowe znaczenie uwzględniania i ochrony praw dziecka we wszystkich politykach Unii, które go dotyczą bezpośrednio lub pośrednio (mainstreaming),
- E. mając na uwadze, że ubóstwo i wykluczenie społeczne rodziców jest dla dzieci poważną przeszkodą w wykonywaniu należnych im praw; mając na uwadze, że istnieje wiele innych czynników uniemożliwiających dzieciom wykonywanie ich praw — wśród czynników tych wymienić można niezadowolające wywiązywanie się rodziców z zadań rodzicielskich, konieczność reprezentowania dzieci przez dorosłych w sprawach prawnych lub fakt, że prawo do opieki zdrowotnej może być realizowane jedynie za zgodą osoby sprawującej opiekę nad dzieckiem,
- F. mając na uwadze, że dorośli powinni tworzyć sprzyjające warunki, umożliwiające dzieciom zabieranie głosu, aby mogły one wyrażać swoje opinie i być wysłuchane; mając również na uwadze, że dorośli powinni dostrzegać wartość gestów pokoju i przyjaźni u dzieci i zachęcać je do łączenia się w grupy z innymi dziećmi; mając na uwadze, że czas to ważny czynnik dla tworzenia warunków sprzyjających uważnemu słuchaniu oraz dawaniu dzieciom możliwości zabierania głosu, co nie powinno się ograniczać wyłącznie do jednorazowych imprez, a także mając na uwadze, że finansowanie programów publicznych powinno uwzględniać ten wymóg,
- G. mając na uwadze, że naruszanie praw dzieci, przemoc wobec dzieci i handel dziećmi dla celów nielegalnej adopcji, prostytucji, nielegalnej pracy, wymuszonych małżeństw, żebrania na ulicy lub innych celów wciąż stanowi problem w UE,
- H. uwzględniając fakt, że coraz więcej dzieci cierpi na choroby przewlekłe, takie jak atopowe zapalenie skóry i alergie, a także na schorzenia dróg oddechowych oraz z powodu nadmiernego hałasu,
- I. uwzględniając fakt, że prawa dziecka w zakresie środowiska naturalnego znajdują swoje oparcie w Konwencji ONZ o prawach dziecka,
- J. mając na uwadze, że środowisko rodzinne stanowi odpowiednie ramy dla ochrony praw dziecka, rozwoju jego zdolności, zdobywania wiedzy niezbędnej do wykonywania jego praw oraz uczenia się obowiązków, i że w związku z tym należy dołożyć wszelkich starań w celu wspierania rodziny za pomocą odpowiedniej polityki publicznej, lecz mając na uwadze, że w przypadku braku takich ram wszystkie dzieci powinny być objęte zgodnie z Konwencją ONZ o prawach dziecka, ochroną zastępczą, która zapewni ich rozwój wolny od dyskryminacji w jakiegokolwiek postaci,
- K. mając na uwadze, że strategia UE na rzecz dziecka powinna być zakorzeniona w wartościach i zasadach określonych w Konwencji ONZ o prawach dziecka,
- L. mając na uwadze, że należy uznać prawa dziecka jako niezależnej osobowości prawnej i że mimo międzynarodowych i krajowych przepisów dziewczynki i kobiety są często ofiarami nierówności prawnych, społecznych i ekonomicznych, dotyczących wykonywania przysługujących im pozytywnych i podstawowych praw, takich jak dostęp do edukacji, szkoleń i ochrony zdrowia, bezpiecznej żywności, czystej wody oraz praw reprodukcyjnych dla nastolatek,
- M. mając na uwadze, że podstawowe wartości i prawa, w tym także równouprawnienie płci, powinny stanowić nieodłączny element edukacji w dzieciństwie oraz fundament wszystkich dalszych etapów życia,
- N. mając na uwadze, że równość między mężczyznami i kobietami rozpoczyna się od uznania równości między chłopcami a dziewczynkami od pierwszych lat życia, kluczowe znaczenie ma wprowadzenie perspektywy płci do każdego z obszaru polityk mającego wpływ na dziecko,
- O. mając na uwadze, że takich przypadków gwałcenia praw kobiet i dziewcząt-alochtonów, jak tzw. przestępstwa honorowe, wymuszone małżeństwa, okaleczenia narządów płciowych oraz inne naruszenia nie można uzasadnić żadnymi kulturowymi czy religijnymi względami i w żadnych okolicznościach nie powinno się ich tolerować,
- P. mając na uwadze, że dzieci w Europie już w młodym wieku konfrontowane są z obrazami z gatunku horroru, scenami pornograficznymi i scenami przemocy, oraz że przemoc pokazywana w mediach może mieć pustoszące skutki psychospołeczne, takie jak stany lękowe i depresje, wzrost agresywności i problemy w szkole,

Środa, 16 stycznia 2008 r.

Przegląd strategii

1. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji, która dość wyraźnie uwidacznia, że wszystkie konwencje dotyczące podstawowych praw człowieka obejmują w równej mierze dzieci i dorosłych oraz że podobnie dzieje się w przypadku szeregu praw dodatkowych, w tym postanowień Konwencji ONZ o prawach dziecka, sporządzonej specjalnie z myślą o szczególnej sytuacji dzieci i młodzieży;
2. z zadowoleniem przyjmuje decyzję konferencji międzyrządowej z dnia 19 października 2007 r., by prawa dziecka — jako jeden z celów UE — ująć w Traktacie Lizbońskim, dostarczając w ten sposób nowej podstawy prawnej prawom dzieci;
3. z zadowoleniem przyjmuje opracowanie planu działania Komisji na rzecz dzieci w stosunkach zewnętrznych, który wpisze się w zatwierdzone ramy i zobowiązania strategii UE na rzecz praw dziecka;
4. stwierdza, że coraz większa liczba dziedzin podlegających kompetencjom UE wywiera bezpośredni lub pośredni wpływ na prawa dziecka i zwraca się do Komisji o zamieszczenie w badaniu dotyczącym oceny wpływu przewidzianym w komunikacie z dnia 27 kwietnia 2005 r. zatytułowanym „Przestrzeganie Karty Praw Podstawowych we wnioskach legislacyjnych Komisji — Metodologia zapewniająca systematyczną i ścisłą kontrolę” (COM(2005)0172) części poświęconej uwzględnianiu praw dziecka z prawnego punktu widzenia;
5. zwraca się do Komisji o wystąpienie z wnioskiem w sprawie utworzenia odnośnej pozycji budżetowej dotyczącej praw dziecka, która pozwoliłaby na sfinansowanie pracy nad wdrożeniem ww. komunikatu Komisji zatytułowanym „W kierunku strategii UE na rzecz praw dziecka” oraz i projektów dotyczących dzieci, takich jak europejski system szybkiego ostrzegania dotyczący uprowadzania dzieci, oraz gremium koordynacyjne składające się z przedstawicieli organów centralnych państw członkowskich, upoważnionych do ograniczenia przypadków uprowadzenia dziecka; odpowiednia linia budżetowa powinna objąć udzielanie dotacji sieciom organizacji pozarządowych działających w tej dziedzinie i zapewnić udział dzieci w pracach nad wdrożeniem tego komunikatu i tych projektów;
6. wzywa do stworzenia skutecznego systemu monitoringu wspieranego środkami finansowymi oraz do sporządzania rocznych sprawozdań w celu zapewnienia wykonania zobowiązań określonych w ww. komunikacie Komisji zatytułowanym „W kierunku strategii UE na rzecz praw dziecka” i wdrożenia przyszłej strategii na rzecz praw dziecka;
7. przypomina, że skuteczność przyszłej strategii wymaga zaangażowania i przyjęcia długoterminowych działań, wzmocnionej i skutecznej kontroli wdrażania praw dziecka poprzez rozwijanie wskaźników oraz zaangażowanie organizacji pozarządowych, rodziców i stowarzyszeń edukacyjnych, jak również koordynacji z innymi inicjatywami i polityką krajową i międzynarodową w zakresie obrony praw dziecka;
8. wzywa Komisję do opracowywania co dwa lata, począwszy od roku 2008, obszernego sprawozdania Unii Europejskiej na temat dzieci i młodzieży;
9. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji wprowadzenia numeru interwencyjnego dla dzieci potrzebujących pomocy w całej UE oraz zwraca uwagę, że taka usługa musi być bezpłatna i dostępna 24 godziny na dobę; wzywa państwa członkowskie, aby poinformowały dzieci za pośrednictwem środków informacji o możliwości korzystania z tej usługi;
10. z zainteresowaniem oczekuje na sprawozdanie Komisji w sprawie wdrożenia w państwach członkowskich ww. decyzji ramowej z 2003 r. dotyczącej zwalczania seksualnego wykorzystywania dzieci i pornografii dziecięcej;
11. wzywa do zaliczenia ochrony praw dziecka, ustanowionej na mocy Konwencji ONZ o prawach dziecka, do priorytetów wieloletnich ram działalności Agencji Praw Podstawowych (zwanej dalej „Agencją”) oraz ustanowienia przez nią w możliwie krótkim terminie sieci współpracy z instytucjami międzynarodowymi, w szczególności z rzecznikami praw dziecka, oraz organizacjami pozarządowymi aktywnymi w tej dziedzinie w celu pełnego wykorzystania ich doświadczenia i informacji, którymi dysponują;

Środa, 16 stycznia 2008 r.

12. zwraca się do Komisji, Agencji i państw członkowskich do czynienia starań we współpracy z właściwymi agencjami ONZ, organizacjami międzynarodowymi i ośrodkami badawczymi na rzecz lepszego gromadzenia porównywalnych danych statystycznych dotyczących sytuacji dzieci w UE, w razie konieczności poprzez rozszerzenie mandatu Eurostatu, w celu opracowania i uwzględnienia większej liczby wskaźników bezpośrednio dotyczących dzieci, np. ubóstwa czy wykluczenia społecznego wśród dzieci; należy zapewnić udział dzieci w gromadzeniu danych;
13. zwraca się do Komisji o zebranie danych według płci i wieku dotyczących wszystkich form dyskryminacji i przemocy wobec dzieci, włączenie problematyki równości kobiet i mężczyzn do wszystkich strategii politycznych oraz instrumentów przyszłej strategii, w tym do działań Forum ds. praw dziecka, oraz o zapewnienie monitorowania i oceny tych strategii politycznych między innymi za pomocą budżetowania uwzględniającego problematykę płci („gender budgeting”);
14. wzywa do włączania praw dziecka do głównego nurtu polityki zewnętrznej i zewnętrznych działań UE, w tym europejskiej polityki sąsiedztwa i partnerstwa strategicznego z Rosją, zgodnie z treścią przyszłego dokumentu roboczego służb Komisji „Plan działań Unii Europejskiej na rzecz praw dziecka w stosunkach zewnętrznych”, oraz w procesie rozszerzenia, przy uznaniu, że te dziedziny polityki są potężnymi narzędziami stwarzania możliwości promowania praw dziecka, oraz wzywa Komisję do przełożenia tych możliwości na konkretne cele w działaniach zewnętrznych UE i państw członkowskich; wzywa Komisję do przełożenia tych możliwości na konkretne cele w działaniach zewnętrznych Wspólnoty i państw członkowskich;
15. wzywa Komisję do przedstawienia sprawozdania w sprawie możliwości włączenia do wszystkich umów międzynarodowych zawartych między Wspólnotą Europejską a krajami trzecimi specjalnej prawnie wiążącej klauzuli dotyczącej przestrzegania praw dziecka określonych na szczeblu międzynarodowym.
16. wzywa Komisję do podwojenia wysiłków na rzecz pomocy krajom rozwijającym się w przeniesieniu do ich prawa krajowego przepisów Konwencji ONZ o Prawach Dziecka i jej protokołów fakultatywnych;
17. wzywa do rozważenia przystąpienia UE do Konwencji ONZ o prawach dziecka oraz dwóch protokołów fakultatywnych, a także do konwencji Rady Europy dotyczących praw dziecka, w tym do europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka (EKPC), oraz do konwencji o wykonywaniu praw dzieci, o przysposobieniu dzieci, o wykorzystywaniu i wyzysku seksualnym, i zwraca się do Rady o przyjęcie zasadniczego stanowiska w celu umożliwienia w przyszłości uczestnictwa UE w negocjowaniu konwencji mających na celu ochronę praw dzieci;
18. zwraca uwagę, że wszelkie strategie dotyczące praw dziecka powinny być zakorzenione w wartościach i czterech podstawowych zasadach zapisanych w konwencji ONZ o prawach dziecka: ochrona przed wszelkimi formami dyskryminacji; zabezpieczenie interesów dziecka sprawą wagi nadrzędnej; prawo do życia i rozwoju; prawo do wyrażania opinii, która będzie ponadto uwzględniana we wszelkich sprawach i procedurach dotyczących dzieci;
19. wyraża ubolewanie, że jak dotąd nie wszystkie państwa członkowskie powołały rzecznika praw dziecka zgodnie z wezwaniem Komitetu Praw Dziecka ONZ w celu wsparcia urzeczywistniania praw dziecka i dalszego wykonywania Konwencji ONZ o prawach dziecka i wzywa państwa członkowskie, które dotąd tego nie zrobiły, do jak najszybszego podjęcia tego kroku; jest zdania, że UE powinna udostępnić Europejskiej Sieci Rzeczników Praw Dziecka (ENOC) wsparcie finansowe, tak aby sieć ta mogła bardziej intensywnie i na skalę europejską zajmować się problemami związanymi z prawami dziecka;
20. wskazuje, że rozporządzenie Rady (WE) nr 2201/2003 z dnia 27 listopada 2003 r. dotyczące jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach małżeńskich oraz w sprawach dotyczących odpowiedzialności rodzicielskiej⁽¹⁾ jest różnie interpretowane przez władze krajowe; wzywa Komisję do opracowania wytycznych oraz zbioru najlepszych praktyk, aby wyjaśnić i ułatwić stosowanie tego rozporządzenia;

⁽¹⁾ Dz.U. L 338 z 23.12.2003, s. 1. Rozporządzenie zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2116/2004 (Dz.U. L 367 z 14.12.2004, s. 1).

Środa, 16 stycznia 2008 r.

21. podkreśla znaczenie pełnego wywiązania się przez państwa członkowskie i kraje kandydujące z istniejących zobowiązań międzynarodowych, w szczególności wynikających z Konwencji o prawach dziecka ONZ, Konwencji ONZ w sprawie praw osób niepełnosprawnych, która zawiera szczegółowe przepisy dotyczące niepełnosprawnych dzieci, oraz konwencji MOP w sprawie pracy dzieci;
22. wzywa państwa członkowskie, które jeszcze tego nie zrobiły, do ratyfikacji Konwencji haskiej z dnia 19 października 1996 r. o jurysdykcji, prawie właściwym, uznawaniu, wykonywaniu orzeczeń i współpracy w odniesieniu do odpowiedzialności rodzicielskiej i środków ochrony dzieci; nalega, aby poszczególne instytucje Unii Europejskiej zachęcały kraje trzecie do ratyfikacji głównych międzynarodowych aktów prawnych dotyczących ochrony dzieci, w szczególności aktów, które mogą wpłynąć na poprawę sytuacji nieletnich imigrantów;
23. wzywa UE do aktywnego udziału poprzez wyjaśnianie i zalecanie w szerzeniu znajomości Konwencji ONZ o prawach dziecka i jej rozpowszechnianiu na terenie UE i poza nią za pośrednictwem „łagodnej perswazji”;
24. przypomina państwom członkowskim, że muszą bezzwłocznie przestrzegać swoich europejskich i międzynarodowych zobowiązań w dziedzinie ochrony praw dziecka;
25. zachęca państwa członkowskie do tworzenia programów wymiany nauczycieli i uczniów z krajami spoza UE, w szczególności z krajami Bliskiego Wschodu i krajami rozwijającymi się, i wspierania oraz szerzenia praw dziecka ze szczególnym uwzględnieniem prawa do nauki i równouprawnienia płci;
26. podkreśla konieczność uwzględniania potrzeb dzieci i różnorodności tych potrzeb; dobrym przykładem takiej zróżnicowanej skali jest siódmy raport UNICEF z serii Innocenti Report Card, który przedstawia sytuację dzieci w odniesieniu do sześciu różnych obszarów — sytuacji materialnej, zdrowia i bezpieczeństwa, edukacji, relacji z rodziną i rówieśnikami, zagrożeń oraz postrzegania swojego statusu przez dzieci i młodzież;
27. wzywa Komisję i państwa członkowskie Unii do podjęcia działań na rzecz zapewnienia przestrzegania praw dzieci niepełnosprawnych umysłowo, szczególnie w kontekście prawa do wolności, edukacji, dostępu do wymiaru sprawiedliwości, oraz ochrony od tortur i okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania;
28. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia dzieciom skutecznego oraz niezależnego przedstawicielstwa we wszelkich dotyczących ich postępowaniach sądowych i postępowaniach podobnych do sądowych, a także prawnie wyznaczonego opiekuna w przypadku, gdy brakuje odpowiedzialnego, kompetentnego i odpowiedniego dorosłego członka rodziny, który byłby zdolny do pełnienia takiej funkcji;
29. podkreśla, że skoro olbrzymia większość dzieci, przede wszystkim małych, wychowywana jest w rodzinie, to strategia dotycząca praw dziecka musi obejmować zwiększanie dobrobytu rodzin;
30. zwraca się do Komisji o opracowanie polityki i prowadzenie wszechstronnych i przekrojowych działań w zakresie ochrony praw dzieci w celu uzyskania spójności terytorialnej i równości szans dzieci;
31. proponuje, by UE określała pojęciem „dzieci w niebezpieczeństwie” wszystkie dzieci znajdujące się w sytuacji społecznej stanowiącej zagrożenie dla ich nienaruszalności umysłowej lub fizycznej lub też narażającej je na niebezpieczeństwa przestępczości, bez względu na to, czy stałyby się sprawcami, czy ofiarami przestępstw;
32. zachęca Komisję i państwa członkowskie do podejmowania inicjatyw (kampanii informacyjnych, wymiany najlepszych wzorców itp.) mających na celu zapobieganie sytuacjom, w których dzieci znalazłyby się „w niebezpieczeństwie”, w tym zapobieganie przestępczości nieletnich;

Środa, 16 stycznia 2008 r.

33. przypomina, że prawo do edukacji i szkolenia to podstawowe prawo socjalne, i wzywa wszystkie państwa członkowskie i kraje kandydujące do zapewnienia tego prawa niezależnie od pochodzenia społecznego i etnicznego dziecka lub jego rodziców, oraz stanu fizycznego lub sytuacji prawnej dziecka;

34. zwraca się o włączenie do przyszłej strategii UE w sprawie praw dziecka działań zapobiegających przemocy ze względu na płeć, obejmujących między innymi kampanie uświadliwiające na temat równości kobiet i mężczyzn skierowane do dzieci, rodziców, wychowawców oraz szczególnie narażonych społeczności, mających na celu umożliwienie emancypacji dziewczynek oraz skuteczniejszej obrony ich praw; wzywa do propagowania aktywnego udziału chłopców i mężczyzn we wspomnianych środkach zapobiegawczych; zwraca się do Komisji o uzależnienie swojej polityki wspierania rozwoju oraz umów handlowych od wdrożenia przepisów prawnych zapewniających równość kobiet i mężczyzn oraz znoszących wszelkie rodzaje przemocy wobec kobiet i dzieci;

35. wzywa Komisję, aby w ramach swych stosunków z państwami trzecimi zachęcała do ratyfikowania międzynarodowych konwencji, których celem jest wyeliminowanie przypadków dyskryminacji kobiet, a także aby wspierała ich udział w życiu gospodarczym, społecznym i politycznym, przyczyniając się w ten sposób do poprawy sytuacji dzieci;

Udział dzieci

36. z zadowoleniem przyjmuje zorganizowanie przez Komisję forum skupiającego przedstawicieli państw członkowskich, Parlamentu i Komisji, organizacji pozarządowych, organizacji krajowych i międzynarodowych aktywnych w dziedzinie praw dziecka, oraz same dzieci; uważa, że udział dzieci powinien być jednym z głównych celów forum; wzywa Komisję do zapewnienia udziału dzieci, a także rzeczników praw dziecka państw członkowskich oraz stowarzyszeń rodziców i rodzin;

37. z zadowoleniem przyjmuje powołanie przez Komisję grupy międzyresortowej i wyznaczenie koordynatora ds. praw dziecka oraz wzywa do utworzenia w Parlamencie zgodnie z postanowieniami traktatu lizbońskiego jednostki koordynującej działającej w sposób skoordynowany z międzyresortową grupą Komisji, w celu połączenia i racjonalizacji wszystkich inicjatyw i działań parlamentarnych dotyczących praw dziecka; jest zdania, że organy te powinny również zapewnić sieć wymiany informacji i dobrych wzorców nawiązujących do krajowych planów strategicznych na rzecz dzieci wdrażanych przez niektóre państwa członkowskie; wzywa te organy do nawiązania bezpośredniego kontaktu z organizacjami dziecięcymi i młodzieżowymi w celu wypracowania, wdrożenia, monitorowania i zagwarantowania konkretnego i skutecznego udziału dzieci we wszelkich dotyczących ich procesach decyzyjnych;

38. przypomina, że dzieci i młodzież, niezależnie od wieku, mają prawo do wyrażania swoich poglądów; uważa, że dziewczęta, podobnie jak chłopcy mają prawo do własnego zdania oraz że prawo to powinno zostać zagwarantowane w trakcie prac nad unijną strategią praw dziecka oraz, że należy w niej zapewnić równy udział dziewcząt i chłopców;

39. uznaje, że czynne uczestnictwo jest ściśle związane z informacją; przychylnie odnosi się do przyjęcia strategii komunikacji i informacji, dzięki której działania UE będą publikowane w przyjazny dla dzieci sposób i będą dostępne dla wszystkich;

40. z zainteresowaniem oczekuje na opublikowanie przez Komisję w 2008 r. analizy skutków dokonywanych już przez UE działań dotyczących praw dziecka oraz dokumentu konsultacyjnego zmierzającego do zdefiniowania priorytetów przyszłych działań UE w dziedzinie praw dziecka, mającego na celu przyjęcie białej księgi; zwraca się do Komisji o uwzględnienie wyników ww. konsultacji przeprowadzonej na początku 2007 r. przez organizację Save the Children i Plan International wśród około tysiąca dzieci, która wykazała, że zdaniem dzieci priorytetowe tematy obejmują stosowaną wobec nich przemoc, dyskryminację, wyklucze-

Środa, 16 stycznia 2008 r.

nie społeczne i rasizm, skutki zażywania narkotyków, alkoholu i tytoniu, prostytucję i handel ludźmi, jak również ochronę środowiska; uważa, że oprócz tych szczególnych spraw priorytetowych szerokim celem strategii musi być prawo dzieci do uczestnictwa i wpływu; z tego względu wzywa Komisję do zainicjowania procesu, w którym wszystkie zaangażowane strony, w tym dzieci, będą mogły uczestniczyć w konsultacjach prowadzących do określenia strategii UE na rzecz praw dziecka;

41. uważa za niezwykle istotne udzielanie dzieciom informacji o prawach dziecka w sposób im przyjazny i za pomocą odpowiednich środków; wzywa Komisję do:

- opracowania skutecznych narzędzi komunikacji, w tym przyjaznej dzieciom strony internetowej, w celu propagowania działań UE na rzecz praw dzieci;
- utworzenia stałego wspólnego systemu informowania w celu podniesienia świadomości w zakresie sytuacji dzieci w UE;
- ustanowienia i wspierania okresowych i stałych systemów informowania o sytuacji dzieci w UE, takich jak biuletyny statystyczne, badania lub wymiana informacji i dobrych wzorców;

Priorytety strategii UE na rzecz praw dziecka

Przemoc

42. oświadcza, że przemoc wobec małoletnich — niezależnie od formy, jaką przybiera, i otoczenia, w tym dom, — nie ma uzasadnienia i że każda przemoc musi być potępiona; wzywa zatem do uchwalenia na szczeblu wspólnotowym aktów prawnych zakazujących wszelkich form przemocy, wykorzystywania na tle seksualnym, uwłaczających godności kar i szkodliwych praktyk tradycyjnych; potępia wszelkie formy przemocy dokonywane na dzieciach, w tym akty przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej, takie jak tortury, wykorzystywanie i eksploatacja dzieci, uprowadzanie, handel dziećmi lub sprzedaż ich albo ich organów, przemoc w rodzinie, pornografia dziecięca, prostytucja dziecięca, pedofilia i szkodliwe praktyki tradycyjne, jak np. okaleczanie kobiecych organów płciowych, przymusowe małżeństwa, zbrodnie w imię honoru;

43. przypomina o zaleceniach sformułowanych w ww. badaniu poświęconym przemocy wobec dzieci przeprowadzonym przez Sekretarza Generalnego ONZ, które dotyczą zapobiegania i przeciwdziałania wszelkim formom przemocy wobec dzieci, w szczególności zauważa potrzebę uprzywilejowania rozwiązań w dziedzinie polityki prewencyjnej i wzmocnienia usług socjalnych, zwłaszcza usług z zakresu mediacji rodzinnej, wzmocnienia wsparcia udzielanego ofiarom przemocy, pociągania sprawców do odpowiedzialności oraz usprawnienia procesu gromadzenia i analizy danych dotyczących tego ukrytego problemu; w obrębie ram policyjnych wzywa do propagowania zapobiegania przemocy wymierzonej przeciwko dzieciom, działań wspierających poszerzanie wiedzy, akcji informacyjnych i edukacyjnych, działań z zakresu budowania potencjału na rzecz grup zawodowych pracujących dla dzieci i z dziećmi;

44. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia szczegółowych przepisów prawnych dotyczących okaleczania genitaliów kobiet, lub do przyjęcia takich przepisów ustawowych, na mocy których można ścigać na drodze sądowej wszystkie osoby, które dokonują okaleczenia genitaliów kobiet;

45. wzywa państwa członkowskie do przeciwdziałania przestępstwom „w obronie honoru” niezależnie od ich motywu i tego czy wiąże się on z homoseksualizmem, religią czy tożsamością płci, z przymusowymi małżeństwami lub małżeństwami z niepełnoletnimi;

46. wzywa państwa członkowskie do uwrażliwiania pracowników służby zdrowia na szkodliwe praktyki wynikające z tradycji oraz do zapewnienia, że winni tych przestępstw zostaną ukarani zgodnie z obowiązującymi przepisami zwracając szczególną uwagę na najbardziej zagrożone grupy, w tym dziewczynki i kobiety imigrantki, dziewczynki i kobiety pochodzące z mniejszości etnicznych oraz dziewczynki niepełnosprawne;

47. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia obowiązkowego rejestrowania przez pracowników służby zdrowia wszystkich przypadków okaleczania genitaliów kobiet, jak i przypadków, w których istnieje podejrzenie, że może nastąpić okaleczenie genitaliów kobiet;

Środa, 16 stycznia 2008 r.

48. wzywa państwa członkowskie do głośnego piętnowania przemocy kobiet podyktowanej tradycją, do potępiania przypadków przemocy i pogwałcenia praw człowieka dziewcząt alochtonem na gruncie rodzinnym oraz do skontrolowania, na mocy których przepisów można pociągać członków rodziny do odpowiedzialności, zwłaszcza w przypadku tak zwanych przestępstw honorowych;
49. utrzymuje, że w celu rozpoznania i przeciwdziałania na wczesnym etapie przemocy wobec dzieci i ich wykorzystywaniu trzeba wprowadzić szczególną formalną procedurę rejestrowania i rozpatrywania takich przypadków, jak również programy szkoleniowe dla personelu medycznego i pracowników opieki zdrowotnej odpowiedzialnych za sprawy związane ze zdrowiem fizycznym i psychicznym dzieci;
50. popiera mianowanie specjalnego przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ ds. likwidacji przemocy wobec dzieci, wyposażonego w mandat i środki potrzebne do wypełnienia przyjętych na globalnym szczeblu zobowiązań do położenia kresu przemocy wobec dzieci;
51. podkreśla, że należy określić ramy prawne w odniesieniu do wykorzystywania seksualnego dzieci i maltretowania dzieci oraz wzmocnić współpracę sądową między państwami członkowskimi, Europolem, Eurojustem i wszystkimi właściwymi organami międzynarodowymi;
52. wzywa państwa członkowskie do przeznaczenia środków na akcje edukacyjne i medialne, skierowane do rodziców i przedstawicieli odpowiednich zawodów, w celu zagwarantowania przyjaznych dziecku usług prawnych, medycznych i psychologicznych;
53. wzywa wszystkie instytucje i państwa członkowskie do zaangażowania się w zwalczanie seksualnego wykorzystywania dzieci, handlu dziećmi, pedofilii, wykorzystywania seksualnego dzieci za pośrednictwem internetu, prostytucji dziecięcej, turystyki seksualnej z udziałem dzieci oraz do podjęcia przy tym wszelkich niezbędnych środków w celu realizacji zbliżenia prawodawstwa krajowego w oparciu o wspólne zasady minimalne, przyjęte ww. decyzją ramową 2004/68/WSiSW, a także dzięki innym instrumentom legislacyjnym przewidującym udział wszystkich zainteresowanych podmiotów — publicznych i prywatnych, o czym wspomniano także w ww. komunikacie Komisji zatytułowanym „W kierunku ogólnej strategii zwalczania cyberprzestępczości”;
54. uważa, że wykorzystywanie seksualne dzieci powinno być traktowane pod względem sankcji karnych tak samo, jak przestępstwo gwałtu; uważa, że w przypadku gdy ofiarą wykorzystania lub wyzysku seksualnego jest dziecko należy to uwzględnić jako okoliczności obciążające;
55. wzywa państwa członkowskie do przyjęcia neutralnych pod względem płci przepisów w zakresie przemocy seksualnej oraz do karania zakupu dziecięcych usług seksualnych (tzn. świadczonych przez osoby niepełnoletnie) zgodnie z art. 1 Protokołu fakultatywnego do konwencji ONZ o prawach dziecka w sprawie zwalczania handlu dziećmi, prostytucji dziecięcej i pornografii dziecięcej, przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ w dniu 25 maja 2000 r.; świadomość ma kluczowe znaczenie dla zwalczania i zmniejszenia popytu na prostytucję dziecięcą i pornografię dziecięcą;
56. przypomina swoje zalecenie z dnia 16 listopada 2006 r. dla Rady w sprawie zwalczania handlu ludźmi — zintegrowane podejście i propozycje planu działań⁽¹⁾, gdzie w punkcie E preambuły postuluje się, aby za cel przyjęć zmniejszenie liczby ofiar handlu ludźmi o połowę w ciągu najbliższych 10 lat, przy czym oczywiście celem nadrzędnym powinno być możliwie najszybsze i najpowszechniejsze wyeliminowanie tego rodzaju przestępczości;
57. wzywa państwa członkowskie do podejmowania skutecznych legislacyjnych lub innych środków w tym zbieranie danych z podziałem na płeć i wiek w celu zapobiegania i eliminowania wszelkiego rodzaju przemocy dokonywanej na ich terytorium w sferze prywatnej i publicznej;
58. wzywa ponadto Komisję, by dołożyła starań w celu szybkiej ratyfikacji ww. Protokołu fakultatywnego do Konwencji ONZ o prawach dziecka oraz jej protokołu do tej samej konwencji, dotyczącego angażowania dzieci w konflikty zbrojne;
59. wzywa wszystkie instytucje UE i państwa członkowskie do zapewnienia pełnej ochrony ofiar handlu ludźmi i zapewnienia im pomocy, zwracając szczególnie uwagę na wypracowanie odpowiedniego, trwałego rozwiązania dla dzieci będących ofiarami handlu ludźmi;

(¹) Dz.U. C 314 E z 21.12.2006, s. 355.

Środa, 16 stycznia 2008 r.

60. wzywa wszystkie instytucje i państwa członkowskie do aktywnego uczestnictwa w walce z handlem dziećmi mającym na celu wszelkie formy wykorzystywania, w tym pracę (np. pracę dzieci⁽¹⁾), pracę przymusową, służbę domową, niewolnictwo i żebractwo), przymusowe małżeństwo, nielegalną adopcję i nielegalne działania (np. handel narkotykami, kradzież kieszonkowa), wykorzystywanie seksualne i prostytucję;

61. wzywa Komisję do bezzwłocznego przystąpienia do oceny krajowych środków wykonawczych podjętych na mocy decyzji ramowej 2004/68/WSiSW z myślą o przedstawieniu wniosku w sprawie natychmiastowej zmiany przepisów krajowych sprzecznych z tą decyzją, i wspiera zaangażowanie wykazane przez Komisję, która w porozumieniu z głównymi firmami wydającymi karty kredytowe, prowadzi ocenę wykonalności technicznej wyłączenia z systemu płatności on-line witryn internetowych sprzedających w sieci materiały pornograficzne lub wprowadzenia innych ograniczeń; wzywa również inne podmioty gospodarcze, takie jak banki, kantory wymiany walut, dostawców internetowych i operatorów wyszukiwarek internetowych do aktywnego udziału w wysiłkach na rzecz zwalczania pornografii dziecięcej i innych form wykorzystywania dzieci w celach komercyjnych; w związku z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/65/WE z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniającą dyrektywę Rady 89/552/EWG w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich, dotyczących wykonywania telewizyjnej działalności transmisyjnej⁽²⁾ wzywa Radę i Komisję do wprowadzenia zakazu upowszechniania pornografii dziecięcej i przemocy wobec dzieci we wszystkich mediach audiowizualnych; uważa, że jednym z podstawowych priorytetów Komisji powinno być nasilenie transgranicznych działań przeciwko stronom internetowym zawierającym pornografię dziecięcą oraz poprawa współpracy między organami publicznymi i instytucjami prywatnymi, mająca na celu doprowadzenie do zobowiązania się do zamknięcia nielegalnych stron internetowych;

62. wskazuje na zjawisko wykorzystywania dzieci i młodocianych w świecie mody, muzyki, filmu i sportu;

63. z myślą o ochronie praw dzieci apeluje o utworzenie odpowiedniego, skutecznego i proporcjonalnego systemu regulacyjnego obejmującego dialog z dostawcami, środkami komunikacji (telewizje publiczne i prywatne, reklama, prasa, gry wideo, telefony komórkowe i internet) oraz branżami przemysłowymi, którego celem byłby między innymi zakaz rozpowszechniania obrazów i treści szkodliwych (w tym przesładowania w internecie) oraz wprowadzania do obrotu brutalnych gier wideo, które poprzez zachęcanie do przemocy i seksizmu, mogą wywierać szkodliwy wpływ na rozwój psychofizyczny dziecka; ponadto z zaniepokojeniem wskazuje na narastający problem wymiany plików multimedialnych MMS zawierających obrazy pornograficzne lub przedstawiające maltretowanie dzieci; wyraża swoje poparcie dla programu „Bezpieczniejszy internet”, którego celem jest wdrożenie środków operacyjnych i technicznych wspierających bezpieczniejsze korzystanie z internetu, zwłaszcza w celu ochrony dzieci; w związku z tym wzywa również państwa członkowskie i dostawców usług internetowych, by we współpracy z producentami wyszukiwarek i policją wdrażały technologię blokad, aby nie dopuszczać użytkowników internetu do nielegalnych stron związanych z seksualnym wykorzystywaniem dzieci, oraz przestrzega ogół społeczeństwa przed dostępem do materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie dzieci;

64. z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie wdrażania europejskich ram dla bezpieczniejszego korzystania z telefonów komórkowych przez nastolatków i dzieci, które to ramy zostały przyjęte w formie samoregulującego kodeksu przez wiodące przedsiębiorstwa tego sektora w UE, po czym powinno nastąpić przyjęcie odpowiednich samoregulujących kodeksów w poszczególnych krajach; podkreśla, że ramy te stanowią pierwszy istotny krok w zapewnieniu niepełnoletnim ochrony przed określonymi niebezpieczeństwami wynikającymi z używania telefonów komórkowych, niezbędne jest jednak, aby Komisja nieprzerwanie nadzorowała i oceniała ich wdrażanie na szczeblu krajowym, mając na celu ocenę ich rezultatu oraz zbadanie konieczności podjęcia wspólnotowej inicjatywy legislacyjnej;

65. opowiada się za wprowadzeniem w UE jednolitego systemu klasyfikacji i oznakowania sprzedawanych i rozpowszechnianym wśród nieletnich treści audiowizualnych i gier wideo, aby norma europejska mogła służyć za przykład krajom spoza Unii;

66. przypomina, że ostatnio do istniejącego europejskiego systemu klasyfikacji wiekowej gier komputerowych i gier wideo (PEGI) dodano specjalne oznaczenie odnoszące się do gier on-line; jest zdania, że Komisja i państwa członkowskie powinny zachęcać i bardziej zdecydowanie wspierać tego rodzaju środki samoregulacji w zakresie oznakowania gier, w celu zapewnienia lepszej ochrony nieletnich przed nieodpowiednimi treściami oraz w celu informowania rodziców o potencjalnym ryzyku związanym z grami, przy jednoczesnym kierowaniu ich uwagi na dobre wzorce;

(¹) Konwencja MOP nr 182 w sprawie eliminowania najgorszych form pracy dzieci odnosi się bezpośrednio do handlu jako jednej z tych najgorszych form wyzysku.

(²) Dz.U. L 332 z 18.12.2007, s. 27.

Środa, 16 stycznia 2008 r.

67. zwraca się do państw członkowskich o wzmocnienie mechanizmów kontroli treści programów telewizyjnych w porze, kiedy najczęściej dzieci zasiada przed telewizorami, a także kontroli rodzicielskiej, poprzez odpowiednie i jednolite informowanie o programach telewizyjnych; podkreśla, że technologie informatyczne dają dzieciom coraz więcej możliwości uzyskiwania dostępu do programów telewizyjnych o każdej porze z jakiegokolwiek komputera podłączonego do internetu; zauważa, że należy poświęcić więcej uwagi poddaniu przeglądowi prawo do pełnego dostępu do dzieci, jakie przysługuje środkom masowego przekazu, oraz prawo dziecka do pełnego dostępu do środków masowego przekazu;

68. zwraca uwagę na alarmujący wzrost przestępczości nieletnich z udziałem nieletnich sprawców i — w większości przypadków — niepełnoletnich ofiar we wszystkich państwach członkowskich, co wymaga zintegrowanej strategii nie tylko na szczeblu krajowym, ale także wspólnotowym; w związku z tym konieczne zaleca bezwzględne przeprowadzenie wiarygodnego badania tego problemu, a następnie opracowanie programu ramowego, zintegrowanego na poziomie Wspólnoty, obejmującego środki w trzech obszarach: prewencja, integracja społeczna nieletnich sprawców oraz interwencja sądowa i pozasądowa;

69. podkreśla, że w ramach europejskich programów Media i Kultura należy intensywniej promować „kulturę dziecięcą” i wzywa Radę oraz Komisję do budzenia zainteresowania dzieci europejską kulturą i językami poprzez odpowiednio dostosowane innowacyjne projekty oraz do wczesnego motywowania ich do nauki; jednocześnie podkreśla rolę wychowawczą mediów, aby poprzez wprowadzanie treści pedagogicznych wspierać bardziej świadome zastosowanie rozmaitych mediów;

70. apeluje do państw członkowskich i do Komisji, by w swej przyszłej strategii opracowała kompleksowy plan przeciwdziałania młodocianej przestępczości oraz zjawisku prześladowania w szkołach oraz innym krzywdzącym zachowaniom, a także szczególnemu problemowi gangów nieletnich, obejmującego przede wszystkim rodziny i szkoły, placówki opieki społecznej wspierające rodzinę, a także ośrodki sportowe i młodzieżowe oraz samą młodzież, koncentrujący się na stwarzaniu możliwości i wspieraniu aktywnego udziału młodzieży w społeczeństwie; zaleca, aby państwa członkowskie dzieliły się metodami właściwego postępowania w tej dziedzinie;

71. wzywa do ustanowienia dla dzieci, ich przedstawicieli i innych osób bezpiecznych, dobrze rozpowszechnionych, poufnych i dostępnych mechanizmów zgłaszania aktów przemocy wobec dzieci; wszystkie dzieci, także te przebywające w zakładach opiekuńczych i sądowych, powinny wiedzieć o istnieniu mechanizmów składania skargi;

72. wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia systemu dostępu do informacji na temat wyroków skazujących, których przyczynę stanowią nadużycia wobec dzieci, w celu zagwarantowania bezwzględnego zakazu — definitywnie w całej Unii — dostępu do niektórych zawodów, których wykonywanie wymaga kontaktu z dziećmi, zgodnie ze swoim stanowiskiem z dnia 1 czerwca 2006 r. w sprawie w sprawie inicjatywy Królestwa Belgii mającej na celu przyjęcie przez Radę decyzji ramowej w sprawie uznawania i realizacji w Unii Europejskiej zakazów wynikających z wyroków za przestępstwa na tle seksualnym popełnione na dzieciach⁽¹⁾; za niezbędne uważa wprowadzenie środków mających na celu zapobieżenie popełnianiu kolejnych przestępstw, np. gdy osoba skazana za przestępstwa seksualne wyjeżdża za granicę; w związku z powyższym przychylnie odnosi się do postępów poczynionych w Radzie w związku z wymianą informacji między państwami członkowskimi dotyczących krajowych wyroków skazujących w sprawach karnych oraz wzywa Radę do szybkiego połączenia krajowych rejestrów karnych za pośrednictwem sieci europejskiej;

73. wzywa do walki ze zjawiskiem sprzedaży i konsumpcji narkotyków i alkoholu w placówkach oświatowych i w ich okolicach oraz do informowania dzieci o zagrożeniach płynących z konsumpcji tego rodzaju substancji;

74. zwraca się do państw członkowskich o ustalenie wspólnego rozumienia pojęcia „maltretowanie dziecka” przy założeniu, że mają one odmienne uregulowania dotyczące np. wieku, w którym można udzielić przyzwolenia;

⁽¹⁾ Dz.U. C 298 E z 8.12.2006, s. 220.

Środa, 16 stycznia 2008 r.

75. wzywa do skutecznej ochrony dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym, w tym do uznania turystyki seksualnej z udziałem dzieci za przestępstwo we wszystkich państwach członkowskich, do stosowania wobec niej eksterytorialnego prawa karnego; wzywa do stosowania wobec wszystkich obywateli UE, którzy popełnili przestępstwo w kraju trzecim, jednolitego zbiorów przepisów eksterytorialnego prawa karnego mającego zastosowanie w całej UE, zgodnie z Protokołem fakultatywnym do konwencji ONZ o prawach dziecka w sprawie zwalczania handlu dziećmi, prostytucji dziecięcej i pornografii dziecięcej;

76. wzywa do uprawnienia Europolu do współpracy ze służbami policyjnymi państw członkowskich i państw, których dotyczy tego rodzaju turystyka, do prowadzenia dochodzeń zmierzających do identyfikacji sprawców takich przestępstw, i w tym celu wzywa do utworzenia stanowiska europejskich urzędników łącznikowych; apeluje, by przewidziano odpowiednie środki mające na celu rehabilitację i integrację w społeczeństwie ofiar wykorzystywania na tle seksualnym, które uwolniono od wykorzystujących je osób; wzywa do szerszego informowania na temat turystyki seksualnej uprawianej w celu wykorzystywania dzieci w państwach członkowskich;

77. zachęca państwa członkowskie do ustanowienia przepisów ramowych umożliwiających nakładanie kar na osoby uprawiające turystykę seksualną z udziałem dzieci oraz zachęca państwa członkowskie i Komisję do zbadania możliwości wprowadzenia wspólnej unijnej strategii przeciwko turystyce seksualnej, której obiektem są dzieci oraz do podpisania i promowania kodeksów postępowania w przemyśle hotelarskim i turystycznym, takich jak kodeks ECPAT⁽¹⁾ Kodeks postępowania mający na celu ochronę dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym w sektorze turystycznym z dnia 21 kwietnia 2004 r.

78. podkreśla fakt, że przeważającą większość dziecięcych ofiar handlu dla celów komercyjnego wykorzystania seksualnego, jak prostytucja i produkcja dziecięcej pornografii, jak również w przypadku wymuszonych małżeństw, stanowią kilkunastoletnie dziewczynki, co sprawia, że problem handlu ludźmi należy do poważnych kwestii nacechowanych płciowo; podkreśla ponadto, że nawet w grupach zaangażowanych w kontrolowanie i powstrzymanie handlu ludźmi utrzymuje się stereotypowe podejście do stosunków między płciami oraz tradycyjne postrzeganie roli kobiet i dziewcząt;

79. wzywa wszystkie państwa członkowskie do uznania za ofiarę przestępstwa dziecka, które doświadczyło przemocy w domu;

80. wzywa państwa członkowskie, które jeszcze tego nie zrobiły, do ratyfikowania Protokołu dodatkowego o zapobieganiu, zniesieniu oraz karaniu za handel ludźmi, szczególnie kobietami i dziećmi, uzupełniającego Konwencję ONZ przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, przyjętego przez ONZ w Palermo w 2000 r., oraz do podjęcia wszelkich koniecznych środków do udzielenia ochrony dziecięcym ofiarom handlu ludźmi, między innymi poprzez zezwolenie ofiarom handlu na czasowe lub stałe pozostanie na swym terytorium;

81. zaleca, aby w przyszłej strategii UE zwrócono szczególną uwagę na opiekę medyczną, psychologiczną i socjalną nad dziećmi, które są ofiarami zaniedbania, znęcania się, wykorzystywania oraz bezpośredniej lub pośredniej przemocy, przy uwzględnieniu nadrzędnego dobra dziecka oraz kwestii równości płci; przypomina, że należy uwzględnić w pracach Komisji wpływ pośredniej przemocy na dobrobyt dziecka oraz zapobieganie jej; podkreśla, że problemy te często łączą się z ubóstwem i społecznym wykluczeniem rodzin oraz że potrzebna jest nowa polityka społeczna kładąca większy nacisk na solidarność, jeśli kwestie te mają zostać rozwiązane;

82. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zbadania, jaką rolę odgrywa popyt zarówno w wykorzystywaniu seksualnym dzieci, jak i w innych formach wykorzystywania dzieci; wzywa do przyjęcia — gdy rola popytu zostanie określona z całą pewnością — środków mających na celu ograniczenie popytu, m.in. poprzez kampanie skierowane do opinii publicznej; uznaje handel dziećmi za formę przestępczości zorganizowanej i w związku z tym wzywa państwa członkowskie do zjednoczenia wysiłków w walce z tego rodzaju przestępczością; wzywa państwa członkowskie do priorytetowego traktowania prawa dzieci do ochrony;

83. wzywa państwa członkowskie do uznania, że dzieci płci żeńskiej są w nieproporcjonalnie większej mierze wykorzystywane seksualnie oraz że wysiłki mające na celu położenie kresu wykorzystywaniu seksualnemu dzieci muszą z tego względu przyjąć perspektywę związaną z płcią;

(¹) ECPAT — End Child Prostitution Child Pornography & Trafficking Children for Sexual Purposes, międzynarodowa sieć wsparcia.

Środa, 16 stycznia 2008 r.

84. uważa, iż stosunki między dziewczętami i chłopcami na wczesnych etapach życia stanowią wstęp do równości płci na pozostałych etapach życia;

85. wzywa do zapewnienia nieletnim — w sposób współmierny do popełnionego wykroczenia — kar zastępczych zamiast aresztu, takich jak młodzieżowa służba na rzecz danej społeczności, oraz o zapewnienie możliwości resocjalizacji z myślą o ich przyszłej reintegracji społecznej i zawodowej, mając na uwadze konieczność nauczania nieletnich, że nie tylko przysługują im pewne prawa, lecz spoczywają też na nich pewne obowiązki, odnotowując jednocześnie, że karę pozbawienia wolności należy stosować wobec nieletnich tylko jako ostateczność i możliwie na jak najkrótszy czas; wzywa również do wprowadzenia środków wychowawczych w celu zapewnienia reintegracji społecznej i zawodowej; jest zdania, że środki resocjalizacji powinny mieć na celu m.in. wyposażenie młodych ludzi w wiedzę i narzędzia konieczne do radzenia sobie w rzeczywistych sytuacjach życiowych, a to oznacza uświadomienie młodym ludziom obowiązku szanowania praw innych osób, a także obowiązku przestrzegania praw i zasad określonych przez społeczeństwo; uważa, że dla rozwoju młodych ludzi, w wyniku którego staną się oni osobami odpowiedzialnymi, istotna jest ich integracja i przyznanie im prawa do wpływania na własną sytuację i sprawy ich dotyczące;

86. zauważa, że wiek odpowiedzialności karnej nie jest obecnie jednolity we wszystkich państwach członkowskich UE i zwraca się do Komisji o przeprowadzenie badania dotyczącego podejścia poszczególnych państw członkowskich do wieku odpowiedzialności karnej, traktowania nieletnich przestępców i skutecznych strategii zapobiegania przestępczości młodocianych;

87. podkreśla potrzebę specjalnych szkoleń dla pracowników wymiaru sprawiedliwości zajmujących się sprawami osób nieletnich (sędziowie, adwokaci, pracownicy socjalni i funkcjonariusze policji);

88. postuluje utworzenie wyspecjalizowanej sekcji ds. praw dzieci w Europejskim Trybunale Praw Człowieka;

89. wzywa państwa członkowskie do podjęcia poważnych działań w celu zakazania wszelkich form wykorzystywania dzieci, w tym wykorzystywania do prostytucji i innych form wykorzystywania seksualnego, przymusowej pracy lub przymusowego świadczenia usług, niewolnictwa lub praktyk przypominających niewolnictwo lub poddaństwo, wykorzystywania dzieci do żebrania, działalności niezgodnej z prawem, sportu i innych powiązanych działań, nielegalnej adopcji, przymusowych małżeństw lub wszelkich innych form wykorzystywania;

90. wzywa do podjęcia działań zmierzających do rozwiązania problemu międzynarodowego uprowadzania małoletnich, będących często przedmiotem sporu między rodzicami w następstwie ich separacji lub rozwodu, przy czym w każdych okolicznościach należy kierować się przede wszystkim dobrem dziecka;

91. podkreśla, że art. 3 konwencji ONZ o prawach dziecka stanowi, że „we wszystkich działaniach dotyczących dzieci, podejmowanych przez publiczne lub prywatne instytucje opieki społecznej, sądy, władze administracyjne lub ciała ustawodawcze, sprawą nadrzędną będzie najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka”; zauważa, że z konwencji haskiej z 1980 r. dotyczącej cywilnych aspektów uprowadzenia dziecka za granicę (konwencja haska) wynika, że w interesie dziecka leży jego szybki powrót po uprowadzeniu; stwierdza jednak, że interesy dziecka obejmują nie tylko szybki powrót, ale także np. jego poczucie bezpieczeństwa w najbliższym otoczeniu, atmosferę czułości, pomocną i elastyczną strukturę rodzinną, właściwe wzorce ról rodziców, ciągłość wychowania i opieki, a także godne warunki bytowe; stwierdza, że konwencja haska nie bierze np. pod uwagę, który z rodziców uprowadził dziecko, czy rodzicowi temu przysługuje władza rodzicielska, w jakim wieku jest dziecko, jak długo dziecko przebywa już w innym kraju, czy uczęszcza do szkoły, czy znalazło tam przyjaciół itd.; dochodzi do wniosku, że mimo dobrych intencji konwencji haskiej oraz rozporządzenia (WE) nr 2201/2003 prawa dziecka często nie są dostatecznie chronione; wzywa Komisję do podjęcia działań na rzecz lepszej ochrony praw dziecka również w tym zakresie oraz do złożenia odpowiednich wniosków w tym względzie;

92. wzywa do niezwłocznego wprowadzenia odpowiednich środków umożliwiających poszukiwanie i odnajdywanie zaginionych i uprowadzonych dzieci, w tym do wykorzystania Systemu Informacyjnego Schengen, aby zapobiec przekraczaniu przez nie granic; z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie europejskiego numeru interwencyjnego dla zaginionych dzieci oraz zaangażowanie organizacji pozarządowych w tę kwestię, a także zachęca Komisję do wspierania uruchomienia europejskiego telefonu zaufania dla dzieci i młodzieży z problemami;

Środa, 16 stycznia 2008 r.

93. zwraca się do instytucji Unii Europejskiej i do państw członkowskich o stosowanie rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ A/RES/46/121, A/RES/47/134 i A/RES/49/179 dotyczących praw człowieka i skrajnego ubóstwa, A/RES/47/196 w sprawie ustanowienia Międzynarodowego Dnia na rzecz Zwalczenia Ubóstwa oraz A/RES/50/107 w sprawie obchodów Międzynarodowego Roku na rzecz Zwalczenia Ubóstwa oraz ogłoszenia pierwszego Dziesięciolecia ONZ na rzecz Zwalczenia Ubóstwa, a także dokumentów Rady Gospodarczej i Społecznej ONZ nr E/CN.4/Sub.2/1996/13, E/CN.4/1987/NGO/2, E/CN.4/1987/SR.29 i E/CN.4/1990/15, dotyczących praw człowieka i skrajnego ubóstwa, E/CN.4/1996/25 dotyczącego prawa do rozwoju oraz E/CN.4/SUB.2/RES/1996/25 dotyczącego wykonywania praw gospodarczych, społecznych i kulturowych;

Ubóstwo a dyskryminacja

94. przypomina, że w Unii Europejskiej 19 % dzieci żyje poniżej progu ubóstwa i że w związku z tym należy przedsięwziąć odpowiednie działania pomocowe ukierunkowane na potrzeby dzieci, również w celu wspierania ich rodzin, i zwraca się do państw członkowskich o przyjęcie ambitnych i osiągalnych celów w zakresie ograniczenia, a w przyszłości likwidacji ubóstwa wśród dzieci;

95. podkreśla znaczenie utworzenia w państwach członkowskich właściwych struktur, aby pomóc dzieciom i ich rodzicom w odnalezieniu się w nowej sytuacji rodzinnej;

96. wzywa Komisję do podjęcia kroków pozwalającym dzieciom cieszyć się dzieciństwem i brać udział w dziecięcych zabawach bez dyskryminacji społecznej lub wykluczenia;

97. wzywa Komisję do podjęcia próby włączenia konkretnych strategii, dotyczących ubóstwa dzieci, bezrobocia wśród młodzieży i społecznej integracji mniejszości, do odpowiednich strategii rozwoju, w tym do strategicznych dokumentów w sprawie zmniejszenia ubóstwa oraz programów indykatorynych;

98. zwraca się do zainteresowanych instytucji o danie dzieciom możliwości autentycznego włączenia się w zwalczanie ubóstwa; w trosce o większą skuteczność zwalczania ubóstwa wśród dzieci wzywa do aktywnego udziału wszystkich zainteresowanych stron, w tym dzieci najuboższych, w opracowywaniu, wdrażaniu i ocenie projektów mających na celu eliminację skrajnego ubóstwa;

99. podkreśla, że zwalczanie wykorzystywania seksualnego dzieci w celach komercyjnych — tj. handlu dziećmi w celach seksualnych, pornografii dziecięcej oraz turystyki seksualnej uprawianej w celu wykorzystywania dzieci — powinno stać się jednym z głównych celów strategii w Unii Europejskiej i poza nią, zwłaszcza w świetle milenijnych celów rozwoju; zaznacza, że ubóstwo jest często jedną z wielu przyczyn wykluczenia społecznego, dyskryminacji i narażenia dzieci na niebezpieczeństwa, a także nasila te zjawiska; jest jednak zdania, że wykorzystywanie seksualne dzieci w celach komercyjnych ma swoje rzeczywiste źródło w popycie na seks z udziałem dzieci oraz w działalności zorganizowanych grup przestępczych gotowych do wykorzystywania sytuacji zagrażających dzieciom;

100. wzywa do rozważenia kwestii zapewnienia opieki psychologiczno-społecznej i emocjonalnego wsparcia dzieciom żyjącym w trudnej sytuacji, takiej jak konflikt zbrojny czy okoliczności kryzysowe, dzieciom przemieszczonym czy też żyjącym w skrajnym ubóstwie;

101. zwraca się do państw członkowskich o wypełnianie obowiązku niesienia pomocy i chronienia wszystkich dzieci przed groźbą niedożywienia, chorób, złego traktowania i maltretowania, niezależnie od statusu społecznego lub prawnego dziecka lub jego rodziców;

102. wzywa Komisję do przedstawienia wniosku w sprawie dyrektywy obejmującej wszystkie rodzaje dyskryminacji, o których mowa w art. 13 traktatu WE, oraz wszystkie sektory wymienione w dyrektywie Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r., wprowadzającej w życie zasadę równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Dz.U. L 180 z 19.7.2000, s. 22.

Środa, 16 stycznia 2008 r.

103. zwraca się do Komisji i państw członkowskich o zwrócenie szczególnej uwagi na wszelkie formy dyskryminacji dzieci, w tym dyskryminacji dzieci dotkniętych trudnościami w nauce (np. dysleksją, dyskalculiã, dyspraksją) lub różnymi innymi rodzajami niepełnosprawności;

104. z zadowoleniem przyjmuje istnienie licznych organizacji pozarządowych i licznych wolontariuszy, którzy tworzą więzy przyjaźni i solidarności między dziećmi najuboższymi a dziećmi o różnym statusie społecznym, aby pokonać skrajne ubóstwo i wykluczenie społeczne; zwraca się do instytucji UE i do państw członkowskich o umożliwienie również najuboższym dzieciom udziału w projektach wspólnotowych i o to, by projekty europejskiego wolontariatu dawały takim organizacjom więcej możliwości przyjmowania młodych wolontariuszy;

105. wzywa, aby ukierunkowanymi działaniami objęte zostały zwłaszcza dzieci romskie i dzieci wywodzące się z innych mniejszości etnicznych, zwłaszcza w celu położenia kresu dyskryminacji, segregacji, wyłączeniu społecznemu i edukacyjnemu, jak również wykorzystywaniu, którego często są ofiarami; zwraca się do państw członkowskich o podjęcie wysiłków na rzecz wyeliminowania nadreprezentacji dzieci romskich w zakładach dla niepełnosprawnych umysłowo; wzywa ponadto do wspierania kampanii na rzecz skolaryzacji, działań zmierzających do zwalczania wysokiego wskaźnika przedwczesnego porzucania nauki szkolnej oraz projektów dotyczących profilaktyki i pomocy w dziedzinie zdrowia, w tym szczepień;

106. jest zdania, że UE powinna wyznaczyć sobie cel polegający na zadbaniu o to, by w UE nie było dzieci bezdomnych ani dzieci ulicy; wzywa do przedsięwzięcia odpowiednich i ukierunkowanych działań w celu udzielania pomocy dzieciom bezdomnym i dzieciom ulicy, ponieważ większość z nich cierpi z powodu urazów psychicznych i społecznego wykluczenia, pozostaje poza systemem kształcenia czy opieki zdrowotnej, jest szczególnie narażona na stanie się ofiarami handlu ludźmi (np. prostytutka, handel organami i nielegalna adopcja), uzależnienie od narkotyków i przestępstw, często jest zmuszana do żebrania;

107. zwraca się do Komisji i państw członkowskich, by uznały problem tysięcy dzieci żyjących na ulicy i dzieci zmuszanych do żebrania za poważną bolączkę społeczną i istotną kwestię praw człowieka, która narusza Konwencję ONZ o prawach dziecka, i wzywa państwa członkowskie do wprowadzenia sankcji wobec osób odpowiedzialnych za poniżanie dzieci zmuszanych do żebrania;

108. zwraca się do Unii Europejskiej, do państw członkowskich i do organizacji społeczeństwa obywatelskiego o danie wszystkim dzieciom możliwości należenia do grupy lub stowarzyszenia, w których mogłyby spotykać inne dzieci i prowadzić wymianę refleksji; zwraca się również o zapewnienie środków wsparcia oferowanych przez dorosłych w trosce o umożliwienie każdemu dziecku zajęcia własnego miejsca w grupie i wyrażania w niej swoich opinii; w związku z tym wzywa państwa członkowskie i właściwe samorzady, by zachęcały do przyjęcia projektów mających na celu umożliwienie dzieciom wypowiadania się, na przykład dziecięcych rad gminy lub parlamentów, czuwając zarazem nad zapewnieniem udziału dzieci najbardziej wykluczonych;

109. wzywa do zbadania możliwości opracowania instrumentu wspólnotowego w zakresie przysposobień, sporządzonego w zgodzie z konwencją ONZ o prawach dziecka i innymi istotnymi standardami międzynarodowymi, poprawiającego jakość usług informacyjnych, przygotowania do adopcji międzynarodowej, rozpatrywania wniosków o adopcję międzynarodową oraz usług świadczonych po adopcji, mając na uwadze, że wszystkie konwencje międzynarodowe dotyczące ochrony praw dziecka uznają prawo dzieci opuszczonych lub osieroconych do posiadania rodziny i do ochrony;

110. wzywa państwa członkowskie do działań mających na celu zapewnienie podstawowego prawa dzieci do posiadania rodziny; w związku z tym zachęca państwa członkowskie do określenia skutecznych rozwiązań zapobiegających porzucaniu dzieci i przeciwdziałających zjawisku umieszczania dzieci porzuconych lub osieroconych w ośrodkach na czas poszukiwania nowego rozwiązania dla dziecka, pamiętając, że dobro dziecka powinno być brane pod uwagę w pierwszej kolejności, zgodnie z Konwencją ONZ o prawach dziecka;

111. wyraża opinię, że adopcja może mieć miejsce w kraju obywatelstwa dziecka lub poprzez znalezienie rodziny w ramach adopcji międzynarodowej, zgodnie z prawodawstwem krajowym i konwencjami międzynarodowymi, a umieszczanie w ośrodkach powinno być stosowane wyłącznie jako rozwiązanie tymczasowe; alternatywnym rozwiązaniem mogą być rodziny przybrane; wzywa państwa członkowskie i Komisję, by we współpracy z konferencją haską, Radą Europy i organizacjami dziecięcymi ustanowiły ramy zapewniające przejrzystość i skuteczne śledzenie losów adoptowanych dzieci i pozwalające na koordynację ich działań w celu zapobiegania handlowi dziećmi; w tym kontekście wzywa państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na dzieci mające szczególne potrzeby, np. dzieci wymagające leczenia i dzieci niepełnosprawne;

Środa, 16 stycznia 2008 r.

112. zachęca państwa członkowskie do opracowania działań na rzecz młodych ludzi pochodzących z sierocińców lub placówek opiekuńczych, aby mogli korzystać ze środków towarzyszących, które pomogą im w zaplanowaniu przyszłego życia zawodowego i ułatwią ich integrację w społeczeństwie;

113. zwraca uwagę na wykluczenie społeczne, którego doświadczają nieletni sprawcy przestępstw i które bardzo często uniemożliwia im ponowną, niezakłóconą integrację w społeczeństwie; w związku z tym zachęca państwa członkowskie, aby określiły strategie towarzyszące ukierunkowane na tych nieletnich lub młodych ludzi objętych ryzykiem, tak aby pomóc im w zaplanowaniu przyszłego życia zawodowego i ułatwić im ponowną integrację w społeczeństwie;

114. zauważa, że dzieci, które opiekują się rodzicami lub rodzeństwem wymagającym szczególnej opieki, powinny być uprawnione do wsparcia odpowiadającego ich potrzebom;

115. przypomina, że przyszła strategia UE powinna uznać ważną rolę rodziny jako podstawowej instytucji społecznej dla przeżycia, ochrony i rozwoju dziecka; jest zdania, że należy w pełni uwzględnić prawa dzieci przy godzeniu pracy z życiem rodzinnym oraz godzinami pracy, ze szczególnym naciskiem na sytuację matek niepełnosprawnych oraz matek dzieci niepełnosprawnych, a także politykę wsparcia publicznego lub prywatnego dla dzieci oraz dla ojców i matek, aby oboje rodzice byli w stanie brać na siebie i dzielić odpowiedzialność za wychowanie i opiekę dzieci; uważa, że należy również uwzględnić fakt, że coraz więcej osób żyje dziś w alternatywnych strukturach rodzinnych, niebędących tradycyjną rodziną dwupokoleniową składającą się z matki, ojca i wspólnych biologicznych dzieci;

116. wzywa państwa członkowskie do zniesienia jakichkolwiek ograniczeń w stosunku do swobody kontaktów rodziców z dzieckiem wynikających z różnicy narodowościowej, w szczególności dotyczących wyboru innego języka rozmowy niż język urzędowy danego kraju; uważa, że zniesienie ograniczeń w stosunku do rodzin wielonarodowych w wypadku konfliktu rodziców powinno oznaczać pełną swobodę rozmowy w wybranym przez dziecko i rodzica języku, przy jednoczesnym uwzględnieniu szczególnych zasad dozoru spotkań, jeżeli taki obowiązek został nałożony przez sąd;

117. przyjmuje z zadowoleniem wprowadzenie funkcji rzecznika praw dzieci i wzywa wszystkie państwa członkowskie do ułatwienia powstawania takich funkcji na szczeblu krajowym i lokalnym;

Praca dzieci

118. podkreśla konieczność zapewnienia tym dzieciom, którym wiek pozwala na legalne podjęcie pracy, otrzymywanie wynagrodzenia zgodnie z zasadą „taka sama płaca za taką samą pracę”;

119. wzywa Komisję do zapewnienia, że obrady komisji praw człowieka i podgrup powołanych na mocy umów o handlu i współpracy skupią się na problemie pracy dzieci i ochronie dzieci przed wszelkimi formami nadużyć, wykorzystywania i dyskryminacji;

120. podkreśla konieczność zapewnienia, że wszystkie obszary polityki, zarówno wewnętrznej jak i zewnętrznej, na szczeblu państw członkowskich i na szczeblu UE, będą uwzględniały zakaz pracy dzieci we wszelkich postaciach; uważa, że kształcenie w pełnym wymiarze jest najlepszą metodą rozwiązania tego problemu, zarówno wśród dziewcząt, jak i chłopców, ponieważ oprócz zapobiegania wykorzystywaniu pracy dzieci przerwie ono w przyszłości błędne koło analfabetyzmu i biedy;

121. z całą mocą potępia wszelkie formy pracy dzieci, niewolnictwa i tyranii wynikającej z zadłużenia oraz inne formy pracy szkodliwe dla zdrowia i bezpieczeństwa dzieci; wzywa Komisję i Radę do wyraźniejszego powiązania handlu i pomocy rozwojowej Unii Europejskiej dla państw trzecich z przestrzeganiem przez nie konwencji MOP w sprawie zakazu wykonywania pracy przez dzieci i podjęcia natychmiastowych działań mających na celu wyeliminowanie wszystkich form rodzaju pracy;

Środa, 16 stycznia 2008 r.

122. wskazuje na fakt, że wiele produktów sprzedawanych w Unii Europejskiej mogło zostać wyprodukowanych z wykorzystaniem pracy dzieci; wzywa Komisję do wprowadzenia mechanizmu dochodzenia przed sądami krajowymi państw członkowskich odszkodowań od przedsiębiorstw z Unii Europejskiej dla dzieci zmuszanych do pracy; wzywa Komisję do wzmocnienia przestrzegania standardów w łańcuchu dostaw, a szczególnie do zaproponowania mechanizmów zapewniających możliwość pociągnięcia do odpowiedzialności w UE głównych kontrahentów w przypadku naruszenia w łańcuchu dostaw konwencji ONZ dotyczących pracy dzieci; w tym celu wzywa UE do wykorzystania procedury systemu ogólnych preferencji taryfowych (GSP) jako jednego ze sposobów skuteczniejszego zwalczania wykorzystywania pracy dzieci występującej w wielu regionach świata, ze szczególnymi środkami dotyczącymi niebezpiecznej pracy, do wykonywania której zmuszanych jest wiele dzieci;

Dzieci imigrantów, osób ubiegających się o azyl i uchodźców

123. wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi — w nadrzędnym interesie dziecka — na sytuację dzieci-uchodźców, dzieci ubiegających się o azyl i dzieci-migrantów, w tym dzieci, których rodzice ubiegają się o azyl, są uchodźcami lub są nielegalnymi imigrantami, aby dzieci te mogły korzystać ze swych praw niezależnie od sytuacji prawnej swych rodziców i nie musiały ponosić negatywnych skutków sytuacji, za którą nie są odpowiedzialne, i aby ich szczególne potrzeby były zaspokajane; uważa, że w interesie dziecka leży szczególna troska o zachowanie jedności rodziny;

124. wzywa do zwrócenia szczególnej uwagi na nieletnich bez opieki w kontekście wszelkich form imigracji, gdyż zorganizowane grupy przestępcze korzystają z wszelkich okazji, aby sprowadzić dzieci do obcego kraju w celu ich wykorzystywania; dlatego też jest zdania, że państwa członkowskie powinny być czujne i zapewniać stosowanie polityki ochrony dzieci w każdej wyobrażalnej sytuacji;

125. apeluje o dostęp do edukacji dla dzieci imigrantów oraz o tworzenie programów i zasobów w perspektywie międzykulturowej, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci szczególnie zagrożonych oraz dzieci bez opieki;

126. przypomina, że do niepełnoletnich bez opieki przybywających na terytorium Unii Europejskiej jako nielegalni imigranci stosują się normy międzynarodowe dotyczące ochrony dzieci; zwraca się do wszystkich organów lokalnych, regionalnych i krajowych, a także do instytucji Unii Europejskiej o jak najściślejszą współpracę w ochronie nieletnich bez opieki; zwraca się do Komisji o ustanowienie z krajami trzecimi będącymi krajami pochodzenia imigrantów międzynarodowych procedur współpracy i pomocy, które zagwarantują prawidłowy powrót niepełnoletnich do tych krajów, oraz o ustanowienie mechanizmów opieki nad niepełnoletnimi po powrocie do kraju pochodzenia, zarówno w rodzinach biologicznych, jak i za pomocą mechanizmów lub instytucji, które będą ich skutecznie chronić;

127. w kontekście adopcji wzywa, aby przyjmując w drodze wspóldecyzji nowe instrumenty służące za podstawę wspólnego systemu azylu, na pierwszym planie umieszczono ochronę praw dziecka oraz aby opracowano szczególne działania uwzględniające bezbronność dzieci; wzywa w szczególności do zapewnienia dzieciom odpowiedniego dostępu do systemu azylu, zapewnienia pomocy w postępowaniach dotyczących dzieci, należytego uwzględniania indywidualnych powodów udzielenia azylu dziecku w rodzinie ubiegającej się o azyl i szerszego ujęcia kwestii łączenia rodzin w procedurach azylowych;

128. zwraca uwagę na szczególną sytuację migrujących dzieci oddzielonych od rodziców lub od ich poprzedniego opiekuna prawnego lub faktycznego i apeluje o zastanowienie się nad potrzebą przyjęcia specjalnego środka UE dotyczącego prawa wszystkich samotnych dzieci do opieki, prawa dostępu do terytorium, wyznaczenia opiekunów i ich roli, prawa do bycia wysłuchanym, warunków przyjęcia i środków odnajdowania rodziny oraz ewentualnie zawierającego trwałe rozwiązania;

129. zwraca uwagę na fakt, że dzieci pozbawione opieki dorosłych, dzieci nieposiadające obywatelstwa żadnego państwa oraz dzieci niezarejestrowane przy narodzinach są szczególnie narażone na niebezpieczeństwo, i wzywa państwa członkowskie do podjęcia środków specjalnych, kierując się dobrem poszczególnych dzieci, zgodnie z definicją przyjętą zwłaszcza w Konwencji o prawach dziecka oraz przez Urząd Wysokiego Komisarza ONZ ds. Uchodźców;

Środa, 16 stycznia 2008 r.

130. zwraca uwagę na rolę edukacji, która powinna urzeczywistniać zasadę równości i w której nie należy stosować przemocy lub kar cielesnych; apeluje do Komisji o przeznaczenie niezbędnych środków na zapobieganie wszelkim formom przemocy we wspólnotach uchodźców, w szczególności przemocy związanej z płcią i wykorzystywaniu seksualnemu, poprzez tworzenie skierowanych do dzieci obu płci programów edukacyjnych i uświadamiających w zakresie płci, praw człowieka, zdrowia seksualnego i rozrodczego, okaleczania żeńskich narządów płciowych oraz HIV/AIDS;

131. podkreśla rozbieżność między wymogami prawa a faktycznymi działaniami w zakresie wdrażania europejskich instrumentów dotyczących azylu, a także podkreśla utrzymujące się olbrzymie różnice w sposobie traktowania dzieci o statusie uchodźców w poszczególnych państwach członkowskich;

132. podkreśla, że 5% osób ubiegających się o azyl to małoletni bez opieki, co wskazuje na konieczność wyznaczenia dobrze wyszkolonych opiekunów prawnych dla dzieci bez opieki w celu działania w najlepszym interesie dziecka po przybyciu do państwa przyjmującego; apeluje o poprawę warunków życia dzieci w rodzinach przyjmujących; wyraża rozczarowanie brakiem procedur azylowych zwracających szczególną uwagę na potrzeby dzieci;

133. zauważa, że wiele niebezpieczeństw, na które narażone są dzieci będące uchodźcami, w równym stopniu dotyczy dzieci, które siłą przesiedlono w granicach własnego państwa;

134. nalega, by dzieci odsyłano do kraju pochodzenia wyłącznie w przypadku, gdy zapewniono im bezpieczeństwo i ochronę, oraz podkreśla konieczność poszukiwania członków rodzin i ich ponownego łączenia; podkreśla konieczność zakazu powrotu dziecka do kraju pochodzenia w przypadku, gdy istnieje niebezpieczeństwo wyrządzenia mu poważnej krzywdy, na przykład poprzez zmuszanie go do pracy, wykorzystywanie seksualne, przemoc lub ryzyko okaleczenia żeńskich narządów płciowych, wykluczenia społecznego lub zaangażowania w konflikt zbrojny;

135. podkreśla konieczność poprawy gromadzenia danych na temat dzieci ubiegających się o status uchodźcy, dzieci nielegalnie przebywających na terytorium innego państwa, lecz nieubiegających się o status uchodźcy, na temat wyniku procedury azylowej oraz przyszłości takich dzieci po podjęciu ostatecznej pozytywnej lub negatywnej decyzji w sprawie ich wniosku o azyl, aby dzieci takie nie zostały zapomniane lub nie stały się ofiarami przestępstw;

136. podkreśla negatywne konsekwencje emigracji i niepewną sytuację dzieci, które emigrujący rodzice pozostawili same w kraju; zaznacza potrzebę zapewnienia takim dzieciom kompleksowej opieki, integracji i edukacji, a także jak najszybszego ponownego połączenia rodziny;

137. wzywa Komisję do przeprowadzenia badania dotyczącego możliwości przyznawania obywatelstwa UE dzieciom urodzonym w UE bez względu na sytuację prawną ich rodziców;

138. przypomina, że zatrzymanie administracyjne dzieci migrantów powinno być środkiem wyjątkowym; podkreśla, że zatrzymanie dzieci z rodzinami powinno być środkiem ostatecznym, stosowanym na jak najkrótszy okres i jeżeli jest to zgodne z ich najwyższym dobrem zgodnie z art. 37 lit. b) Konwencji ONZ o prawach dziecka, a także że dzieci bez opieki nie powinny być zatrzymywane ani wydalane;

139. przypomina, że dzieci migrantów mają prawo do nauki i zabawy;

Prawo dzieci do informacji i edukacji

140. wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania skutecznego systemu gwarantującego, że zarówno w domu, jak i w szkole dzieci są świadome swoich praw i mogą z nich korzystać w stopniu równym do ich wieku i dojrzałości umysłowej;

141. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby ułatwiały młodym dziewczętom dostęp do informacji i edukacji na temat zdrowia reprodukcyjnego i usług zdrowotnych;

Środa, 16 stycznia 2008 r.

142. wzywa państwa członkowskie, aby podjęły wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia wysokiej jakości ośrodków opieki nad dziećmi, w tym ustawicznego szkolenia zawodowego oraz szkoleń w zakresie praw dziecka, dobre warunki pracy i godziwe wynagrodzenia dla osób zawodowo opiekujących się dziećmi, ponieważ ośrodki te i ich personel dają dzieciom solidną podstawę na przyszłość, a jednocześnie przynoszą korzyści rodzicom, zwłaszcza biorąc pod uwagę obciążenie matek pracą, co z kolei przyczynia się do zmniejszania ubóstwa wśród kobiet, a co za tym idzie wśród dzieci;

143. wzywa Komisję i państwa członkowskie do udzielenia uzgodnionej pomocy krajom partnerskim w osiągnięciu celu, jakim jest bezpłatne i powszechne nauczanie na poziomie podstawowym (drugi milenijny cel rozwoju), a także wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia niezbędnych funduszy inicjatywie na rzecz szybszego wdrożenia programu „Edukacja dla wszystkich”;

144. podkreśla potrzebę zwrócenia szczególnej uwagi na trzeci milenijny cel rozwoju dotyczący równości płci, potrzebę kształcenia dziewcząt, rekrutacji i szkolenia miejscowych nauczycielek, wyeliminowania z programów szkolnych wszelkich przejawów maskulinizmu, lokalizacji szkół w pobliżu społeczności, której służą, oraz zapewnienia odpowiednich urządzeń sanitarnych; podkreśla, że szkoły powinny być strefami bezpiecznymi, gdzie przestrzegane są prawa dzieci, i że należy stanowczo zapobiegać i przeciwdziałać napastowaniu seksualnemu i przemocy w szkole i w jej pobliżu;

145. zachęca państwa członkowskie do wspierania projektów wspólnot wielopokoleniowych (np. domy wielopokoleniowe), aby umożliwić dzieciom dorastanie wraz z osobami starszymi, a osobom starszym dać z jednej strony możliwość korzystania z sieci wsparcia społecznego, a z drugiej strony poczucie, że są użyteczne dla rozwoju dzieci, dzieląc się wiedzą i doświadczeniem;

146. podkreśla, że prawo do kształcenia stanowi podstawowy warunek rozwoju społecznego dzieci i musi być zagwarantowane wszystkim dzieciom, zgodnie z ich indywidualnymi zdolnościami i niezależnie od ich pochodzenia etnicznego i społecznego, a także sytuacji rodzinnej;

147. jest zdania, że dzieci powinny mieć dostęp do edukacji bez względu na ich status i/lub status ich rodziców; podkreśla znaczenie tego dostępu dla dzieci emigrantów i/lub uchodźców;

148. podkreśla, iż przyszła strategia UE powinna uznawać prawo do kształcenia w oparciu o równość szans oraz niedyskryminację;

149. zachęca państwa członkowskie do podkreślania i włączania do programów nauczania treści związanych z prawami człowieka i wspólnymi wartościami, które stanowią podstawę obywatelstwa demokratycznego;

150. wzywa do uwzględnienia wśród priorytetów strategii UE przyjęcia spójnego zestawu działań zmierzających do tego, aby dzieci niepełnosprawne mogły zawsze korzystać ze swych praw, w celu uniknięcia wszelkich form dyskryminacji oraz w celu wsparcia ich integracji w szkole, społeczeństwie i pracy na każdym etapie życia;

151. zaleca ponadto Komisji i państwom członkowskim zbadanie szczególnych potrzeb uczniów niepełnosprawnych i wprowadzenia programu szkolnego dopasowanego do ich potrzeb w celu wsparcia ich integracji społecznej;

152. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na edukację integracyjną dzieci niepełnosprawnych, a tym samym do zapewnienia ich niezakłóconej integracji społecznej już w okresie nauki szkolnej oraz podniesienia tolerancji dzieci pełnosprawnych w stosunku do niepełnosprawności i różnic społecznych;

153. wzywa do bardziej stanowczego rozwiązywania kwestii dotyczących dyskryminacji, różnorodności społecznej, nauki tolerancji w szkole, wychowania do zdrowego trybu życia, edukacji żywieniowej, zapobiegania nadużywaniu alkoholu, narkotyków, leków i produktów psychotropowych oraz innych środków odurzających, a także odpowiedniej edukacji w zakresie stosunków międzyludzkich i zdrowia seksualnego;

Środa, 16 stycznia 2008 r.

154. zauważa, że wczesne zapewnienie dziecku opieki w placówkach opieki zbiorowej (np. żłobek, szkoła) to jedno z najlepszych rozwiązań pozwalających pogodzić życie zawodowe z rodzinnym, a ponadto stanowi wczesne zapewnienie równości szans i uspołecznienia dziecka;

155. zwraca uwagę, że zakazanie dziewczętom uczestniczenia w zajęciach pozalekcyjnych i zajęciach sportowych, takich jak pływanie, w oparciu o przesłanki kulturowe nie jest uzasadnione żadną kulturą ani religią i nie może być tolerowane;

156. wzywa państwa członkowskie do udzielenia wszystkim dzieciom bezpłatnego lub taniego dostępu do obiektów sportowych i rekreacyjnych odpowiednich do ich wieku;

Zdrowie

157. zwraca uwagę na niepokojący fakt coraz częstszego występowania nadwagi wśród dzieci w Europie; podkreśla, że szacunkowe badania wskazują, iż przeszło 21 mln dzieci w UE ma nadwagę, a corocznie liczba ta powiększa się o 400 tysięcy; wzywa Komisję do przygotowania propozycji prawnego uregulowania agresywnych i wprowadzających w błąd reklam oraz do poprawienia przepisów dotyczących umieszczania na opakowaniach informacji o właściwościach odżywczych żywności przetworzonej w celu rozwiązania rosnącego problemu nadwagi;

158. wzywa państwa członkowskie i ich odpowiednie organy do podjęcia wszelkich możliwych działań dla zapewnienia, że dzieci będą żyły w otoczeniu sprzyjającym zdrowiu fizycznemu, biorąc pod uwagę niewspółmierne skutki, jakie mają dla młodzieży zanieczyszczenia i złe warunki życiowe; należy zwrócić należytą uwagę na otoczenie, w jakim dzieci pobierają naukę, i wprowadzić odpowiednie standardy;

159. przypomina prawo dzieci do zdrowia, szczególnie do zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego dorastających dziewcząt, i stwierdza, że ochrona zdrowia matek powinna stanowić nieodłączną część przyszłej strategii UE na rzecz praw dziecka, która powinna promować warunki życia i pracy dostosowane do potrzeb kobiet ciężarnych i karmiących piersią, oraz nalega na przestrzeganie istniejących przepisów dotyczących ochrony praw kobiet pracujących, jak również na równy i powszechny dostęp wszystkich kobiet do opieki zdrowotnej wysokiej jakości przed i po porodzie w celu zmniejszenia śmiertelności matek i dzieci oraz przenoszenia chorób z matki na dziecko; podkreśla ogromne znaczenie urlopu macierzyńskiego dla rozwoju dziecka, zwłaszcza przywiązanie dziecka do matki, nie tylko w pierwszych miesiącach po urodzeniu, ale także w pierwszych latach życia dziecka;

160. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja uznaje, iż dzieci w okresie od urodzenia do dorosłości mają bardzo różne potrzeby na różnych etapach życia; przypomina o prawie dzieci do jak najwyższego poziomu zdrowia oraz o szczególnym prawie nastolatków do zdrowia płciowego i reprodukcyjnego oraz do edukacji i usług w zakresie planowania rodziny, a także przypomina, że z tego względu powyższa kwestia musi stać się nieodłączną częścią przyszłej strategii UE na rzecz praw dziecka;

161. zauważa, że prawa dziecka ustanowione w konwencji ONZ o prawach dziecka odnoszą się do wszystkich jednostek ludzkich w wieku poniżej 18 lat oraz że należy uznać szczególne potrzeby w zakresie zdrowia płciowego i reprodukcyjnego oraz prawa nastolatków do uświadomienia;

162. podkreśla znaczenie wspierania polityki w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego w celu zmniejszenia i w miarę możliwości zapobiegania chorobom przenoszonym drogą płciową (w tym HIV/AIDS), niechcianych ciąż oraz nielegalnych i niebezpiecznych aborcji wśród młodych kobiet, oraz w celu unikania niezrozumienia przez młodych ludzi ich potrzeb w zakresie zdrowia reprodukcyjnego;

163. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia kroków na rzecz ochrony dzieci, których rodzice są chorzy na HIV/AIDS, a także podkreśla konieczność realizacji czwartego, piątego i szóstego milenijnego celu rozwoju (odpowiednio: poprawić stan zdrowia matek, ograniczyć umieralność dzieci i ograniczyć rozprzestrzenianie się HIV/AIDS, malarii i innych chorób); nalega na inwestycje w badania nad specyfikami retorowirusowymi o zastosowaniu pediatrycznym i w opracowywanie ich, w dostarczanie moskitier i w propagowanie szczepień ochronnych poprzez sojusz GAVI (dotychczas znany pod nazwą Globalnego Sojuszu na Rzecz Szczepionek i Szczepień);

Środa, 16 stycznia 2008 r.

164. wzywa państwa członkowskie do zapewnienia edukacji seksualnej, informacji i doradztwa w celu zwiększenia wiedzy o seksualności i jej poszanowania oraz zapobiegania niechcianym ciążom i rozpowszechniania HIV/AIDS i innych chorób przenoszonych drogą płciową, ułatwienia dostępu do różnych środków antykoncepcyjnych i do informacji o nich;

165. wzywa państwa członkowskie do zagwarantowania, że wszystkie dzieci i nastolatki, zarówno uczęszczające, jak i nieuczęszczające do szkoły, uzyskają odpowiednio dostosowane i zrozumiałe informacje na temat zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, aby mogły dokonywać oparte na wiedzy wybory w sprawach dotyczących ich dobra osobistego, w tym w zakresie zapobiegania chorobom przenoszonym drogą płciową oraz HIV/AIDS;

166. zachęca państwa członkowskie i Komisję do wspierania w UE i poza nią równego dostępu dziewczynek i chłopców do opieki zdrowotnej, ze szczególnym naciskiem na dzieci będące w najbardziej niekorzystnym położeniu, a zwłaszcza pochodzące z mniejszości etnicznych lub społecznych;

167. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmożenia wysiłków w zwalczaniu krzywd spowodowanych alkoholem, których ofiarą padają kobiety i dzieci, poprzez:

- a) poprawę informacji udzielanych kobietom na temat zespołu płodowych zaburzeń alkoholowych,
- b) świadczenie właściwych usług opieki zdrowotnej dla kobiet i poradnictwo dla kobiet z problemami alkoholowymi w ciąży i po urodzeniu dziecka, jak również dla kobiet i dzieci w rodzinach, które borykają się z problemem alkoholowym i z nadużywaniem innych substancji,
- c) wprowadzenie surowszych przepisów w zakresie reklamy napojów alkoholowych oraz sponsorowania imprez sportowych przez przemysł alkoholowy w formie zakazu nadawania reklam w godz. od 6.00 do 21.00 oraz zakaz reklamowania alkoholu na nośnikach o treściach kierowanych do dzieci (gry komputerowe, komiksy), by nie przedstawiać dzieciom pozytywnego wizerunku alkoholu, oraz
- d) zakaz napojów alkoholowych graficznie nieznacznie różniących się od słodczy czy zabawek, gdyż dzieci nie potrafią odróżnić napojów alkoholowych od niealkoholowych;

168. wzywa Komisję i państwa członkowskie do stworzenia warunków umożliwiających każdemu dziecku dostęp do opieki zdrowotnej wszelkiego rodzaju i na wszystkich płaszczyznach oraz w razie konieczności do podjęcia konkretnych środków w celu umożliwienia poszkodowanym grupom korzystania z usług opieki zdrowotnej, które w przeciwnym razie byłyby dla nich niedostępne;

169. przypomina, że dyrektywa Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy bezpieczeństwa w miejscu pracy i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią⁽¹⁾ określa prawa kobiet ciężarnych i karmiących piersią do zatrudnienia, nakładając na pracodawcę obowiązek podjęcia wszelkich koniecznych kroków, aby zapewnić, iż kobiety oraz ich nienarodzone dzieci nie są zagrożone w miejscu pracy;

170. domaga się zbadania i oceny wpływu zanieczyszczenia środowiska na system hormonalny, nerwowy, psychiczny i odpornościowy dziecka, wprowadzenia testów typu „przyjazny dla dziecka” w odniesieniu do wszystkich przedsięwzięć w zakresie transportu i planowania przestrzennego oraz znakowania importowanych zabawek wyprodukowanych bez udziału pracy dzieci;

Rejestracja narodzin

171. uznaje prawo każdego dziecka do rejestracji po urodzeniu jako prawnego uznania jego istnienia oraz prawo do uzyskania obywatelstwa i tożsamości, niezależnie od płci lub pochodzenia etnicznego, a także od narodowości lub statusu (uchodźcy, imigranta lub osoby ubiegającej się o azyl) jego rodziców;

172. uznaje, że akty urodzenia ułatwiają ochronę dziecka przed naruszeniem jego praw wynikającego z wątpliwości dotyczących jego wieku lub tożsamości; uważa, że rzetelna rejestracja urodzeń utrudni handel dziećmi i ich organami, ograniczy nielegalną adopcję, uniemożliwi zaniżanie wieku dzieci celem wczesnego zawierania małżeństw, powoływania do służby wojskowej poniżej dopuszczalnego wieku, wyzyskiwania seksualnego i zmuszania do pracy⁽²⁾ oraz traktowania przed sądem nieletnich jak dorosłych;

173. podkreśla fakt, że „niewidzialność” nieobjętych rejestracją dzieci zwiększa stopień ich narażenia i prawdopodobieństwo naruszenia ich praw w sposób niezauważony;

⁽¹⁾ Dz.U. L 348 z 28.11.1992, s. 1.

⁽²⁾ Określona w art. 32 ust. 1 Konwencji ONZ o prawach dziecka.

Środa, 16 stycznia 2008 r.

174. ubolewa z powodu występującej w niektórych krajach przy rejestracji urodzeń dyskryminacji ze względu na płeć, a także z powodu istniejącego ustawodawstwa i praktyk sprzecznych z Konwencją w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, w tym odmowy rejestracji dzieci samotnych matek, odmowy przyznania narodowości matki i dyskryminacji spotykanej przy rejestracji dziewczynek nieobjętych edukacją szkolną, tam gdzie dostęp do rejestracji bazuje na systemie edukacji;

175. apeluje do Komisji i organizacji zajmujących się ochroną praw dzieci oraz pomocą humanitarną, aby włączyły się w akcję zwiększania świadomości potrzeby rejestracji urodzeń w państwach trzecich; zauważa, że brak aktu urodzenia może uniemożliwić dzieciom uznanie ich prawa do dziedziczenia, dostęp do oświaty, świadczeń zdrowotnych lub pomocy materialnej państwa; wzywa do propagowania działań zapewniających powszechną dostępność takich świadczeń do czasu zakończenia procesu wpisu do oficjalnego rejestru;

176. apeluje do Komisji o nakłanianie państw do tworzenia stałych systemów rejestracji działających od szczebla ogólnokrajowego po szczebel poszczególnych miejscowości, dostępnych bezpłatnie dla całej ludności, również ludności z odległych rejonów, m.in. poprzez zapewnienie w miarę potrzeby mobilnych jednostek rejestracyjnych, zapewnienie odpowiednich szkoleń dla urzędników stanu cywilnego oraz przeznaczenie wystarczających środków na sfinansowanie tych inicjatyw;

177. wzywa instytucje Wspólnoty i państwa członkowskie do zwiększenia wysiłków na rzecz rzeczywistej koordynacji polityki zachęcania do rejestracji urodzeń, szczególnie z udziałem ONZ i właściwych zależnych od niej agencji, z myślą o uzgodnieniu wspólnego planu prac, sprzyjającemu skutecznemu działaniu na skalę światową;

Dzieci w konfliktach zbrojnych

178. podkreśla bezwzględną konieczność wdrożenia wytycznych UE w sprawie dzieci oraz konfliktów zbrojnych;

179. wzywa państwa członkowskie do wdrożenia Rzymskiego Statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego do prawa krajowego oraz do prowadzenia dochodzeń w sprawie wszystkich osób, które bezprawnie werbowwały dzieci do sił zbrojnych lub grup zbrojnych lub wykorzystywały je do czynnego udziału w sytuacjach konfliktowych, do ścigania i karania ich, a tym samym do dołożenia wszelkich starań, by położyć kres bezkarności sprawców tych przestępstw;

180. wyraża zadowolenie z przyjęcia „Zobowiązań paryskich do ochrony dzieci przed ich bezprawnym werbowaniem do sił zbrojnych lub ich wykorzystywaniem przez siły zbrojne lub grupy zbrojne” z 2007 r. jako aktualizacji zasad kapsztadzkich z 1997 r. oraz wzywa wszystkie państwa do ich przyjęcia;

181. uważa za konieczne wprowadzenie środków zmierzających do zapewnienia dzieciom pozbawionym wolności traktowania zgodnego z międzynarodowym prawem humanitarnym i z przepisami w zakresie praw człowieka, z uwzględnieniem ich specjalnego statusu jako dzieci, oraz do wprowadzenia zakazu przetrzymywania dzieci wraz z dorosłymi, za wyjątkiem rodziców z małymi dziećmi; w związku z tym podkreśla konieczność wspierania programów kształcenia mających na celu uświadamianie funkcjonariuszy i pracowników wymiaru sprawiedliwości i policji w krajach, w których odnotowano wykorzystywanie chłopców i dziewczynek w oddziałach zbrojnych;

182. podkreśla konieczność traktowania dzieci zgodnie z zasadami wymiaru sprawiedliwości wobec nieletnich oraz konieczność szukania rozwiązań alternatywnych dla postępowania sądowego; apeluje o udział wyspecjalizowanych prokuratorów ds. nieletnich i adwokatów zajmujących się prawem społecznym w sprawach, w których przed sądem stają dzieci; apeluje o powołanie komisji prawdy i pojednania;

183. apeluje o reintegrację i rehabilitację fizyczną, społeczną i psychologiczną dzieci — byłych żołnierzy oraz pozostałych dzieci uszkodzonych w wyniku konfliktów zbrojnych, o ich połączenie z rodziną, o opiekę zastępczą dla dzieci, których powrót do rodziny jest niemożliwy, o zapewnienie im szkolnych zajęć wyrównawczych oraz o rozpowszechnianie informacji na temat HIV/AIDS; podkreśla konieczność zajęcia się szczególnie niedostatkiem reintegracji dziewczynek żołnierzy, czasami odrzucanych i spychanych na marginesie społeczeństwa, poprzez przeznaczenie konkretnych środków na tworzenie programów w zakresie edukacji, zdrowia seksualnego, wsparcia psychologicznego i mediacji rodzinnej;

Środa, 16 stycznia 2008 r.

184. podkreśla konieczność podjęcia przez państwa członkowskie Unii wspólnych działań dyplomatycznych w każdym przypadku uzyskania wiadomości o werbowaniu dzieci do jednostek wojskowych lub grup zbrojnych;

185. zauważa, że zapewnienie pomocy w sytuacjach nadzwyczajnych dzieciom w niestabilnych państwach dotkniętych konfliktami rzadko obejmuje właściwą edukację, a także wzywa Komisję do wspierania działań oświatowych, wraz z wdrożeniem minimalnych standardów opracowanych przez sieć na rzecz edukacji w sytuacjach nadzwyczajnych, zarówno podczas takich sytuacji, jak i w okresie przejściowym od kryzysu do rozwoju;

186. podkreśla, że brak ostatecznego rozwiązania zadawnionych konfliktów tworzy sytuację, w której zasady państwa prawa są odsuwane na drugi plan, a w strefach objętych tymi konfliktami dochodzi do łamania praw człowieka, co stanowi poważną przeszkodę dla zapewnienia i poszanowania praw dziecka; wzywa do podjęcia działań zmierzających do zaspokojenia szczególnych potrzeb dzieci i ich rodzin w strefach zadawnionych konfliktów;

Dzieci a demokracja

187. podkreśla prawo dzieci do wyrastania w wolnym i otwartym społeczeństwie, w którym przestrzega się praw człowieka i wolności wypowiedzi i nie wydaje wyroków śmierci, zwłaszcza wobec nieletnich;

188. podkreśla, że sytuacja dzieci w państwach niedemokratycznych jest bardzo niepewna i wzywa Komisję, by zwróciła szczególną uwagę na tę grupę;

189. wzywa Komisję do zajęcia się kwestią podnoszenia świadomości politycznej dzieci i młodych ludzi w państwach trzecich o ograniczonym poziomie demokracji, aby mogli oni wyrosnąć na świadomych politycznie obywateli;

190. wzywa Komisję, by podkreślała znaczenie dania młodym ludziom możliwości swobodnego wyrażania swoich opinii poprzez (polityczne) organizacje młodzieżowe;

*
* *

191. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie oraz Komisji, państwom członkowskim, europejskiej sieci narodowych obserwatoriów przestrzegania praw dziecka (ChildONEurope), Radzie Europy, Komitetowi Praw Dziecka Organizacji Narodów Zjednoczonych, Unicef, Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), Wysokiemu Komisarzowi ONZ ds. Uchodźców (UNHCR) i Światowej Organizacji Zdrowia (WHO).

Kształcenie dorosłych: nigdy nie jest za późno na naukę

P6_TA(2008)0013

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 16 stycznia 2008 r. w sprawie kształcenia dorosłych: nigdy nie jest za późno na naukę (2007/2114(INI))

(2009/C 41 E/05)

Parlament Europejski,

— uwzględniając komunikat Komisji zatytułowany „Kształcenie dorosłych: nigdy nie jest za późno na naukę” (COM(2006)0614),

— uwzględniając decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1720/2006/WE z dnia 15 listopada 2006 r. ustanawiającą program działań w zakresie uczenia się przez całe życie⁽¹⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 327 z 24.11.2006, s. 45.